Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий гезити

Эркин-Тоо

Шейшемби,
2025-жылдын
30-декабры

№103 (3760)

www.erkin-too.kg

2026-Жаңы жылыңыздар менен!

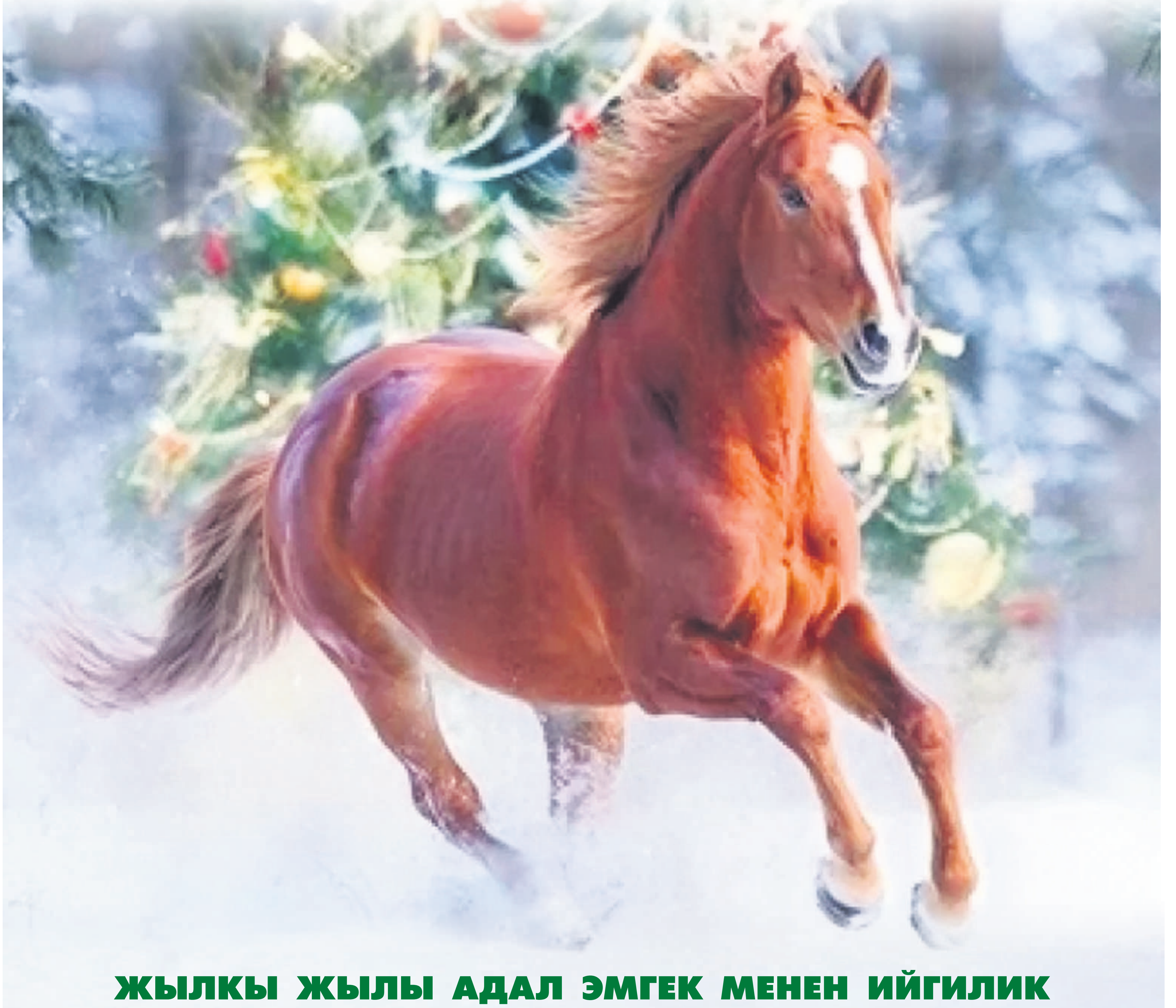

ЖЫЛКЫ ЖЫЛЫ АДАЛ ЭМГЕК МЕНЕН ИЙГИЛИК ЖАРАТКАНДАРДЫ АЛГА СҮРӨЙТ

Кытай жана Борбор Азия элдеринин жыл санагында Жылкы жылы – олуттуу кыймыл-аракеттин, ак эмгектин жана бийик духтун символу. Ал башка жылдардан өзүнүн ылдам темпи, чечкиндүү кадамы, толуп-ташып турган энергиясы жана жаңычыл деми менен айырмаланат. Жылкы – тынымсыз кыймылда, бирок жол тандаганды билген, күчүн туура бөлүштүргөн жаныбар. Ошондуктан бул жылда адамдар да жашоосуна жаңы багыт берип, максаттарын даана, так коюуга көңүл буруусу шарт.

Астрологиялык жана элдик түшүнүктөрдө Жылкы жылы – эркиндикти сүйүүгө, жоомарттыкка, адилет сезимдерге, зор ийгилик жаратуу үчүн чечкиндүү кадамдарга барууга мүмкүнчүлүк түзөт. Көпчүлүк адамдар үчүн бул жыл – узак убакыттан бери ниет кылып келаткан иштерди баштоого, билим алууга, сапарга чыгууга, үй-бүлө ынтымагын бекемдөөгө абдан ыңгайлуу жыл. Кыргыз элинин салтында “Ата-эненин ыраазычылыгы – бактылуулуктун ачкычы” деп айтылат. Жылкы жылы үйдүн уюткусу болгон ата-энеге өзгөчө көңүл бурууну эскертет. Анткени, бул жылдын күчтүү энергиясы үй-бүлөдө жылуулук, колдоо жана биримдик болсо гана ийгиликке айланат. Ата-энеге болгон урмат жөн гана салт эмес, адамзаттын ички тынчтыгынын, акылман кеп-кеңештин жана моралдык таза күчтүн булагы.

Жылкы сезимтал, чечкиндүү, ылдам болгону менен такасы жок, табы жок жолго даяр болбой туруп, тайгак ашуу, тар кечүүдө чуркаса мүдүрүлүп жыгылат. Бул жылда төмөнкүлөргө өзгөчө сак болуу зарыл: шашылыш кабыл алынган чечимдерден, карыз, чыгымдарды көзөмөлсүз калтыруудан, сөздөн жаңылуудан, ден соолукту эске албай туш келди чуркоодон.

Бул жылда адам үчүн эң туура формула – эмгек + сабыр + багыт. Жылкы жылы жалкоолукту көтөрө албайт. Адал эмгек менен ийгилик жаратккандарды алга сүрөйт. Өз күчүнө ишенген, ниети ак, ата-энеге урмат көрсөткөн, моралдык жактан таза адамга бул жыл чоң мүмкүнчүлүктөрдүн эшигин ачат. Жылкы жылы – бул түз жолдун, адал эмгектин, ылдам өсүүнүн жана ак ниеттүүлүктүн жылы. Тизгинди туура кармап, жолго алдын ала сарепсеп салып, күчтү адилет бөлүштүрүп, Кудай деп сапарга чыкса бул жыл ар бир үйгө зор бакыт, береке-кут жана өлчөөсүз ийгиликтерди алып келет.

Жылкы жылыңыздар кут болсун, урматтуу “Эркин-Тоо” гезитинин окурмандары!

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий гезити
ЭРКИН-ТОО

Таштандыны иштетип, энергия ала баштадык

Борбор Азияда аналогу жок, таштандыны утилдештирүү аркылуу электр кубатын өндүрүүчү алгачкы ишкана курулуп, Президент Садыр Жапаров экотехнологиялык заводдун расмий ачылышына катышты.

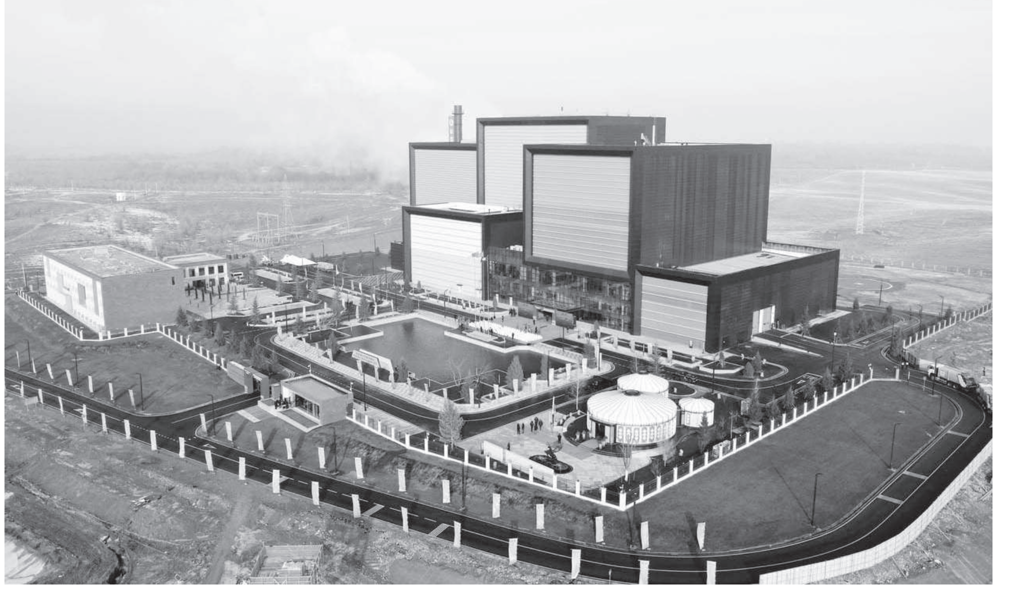

Жалпыга маалым болгондой, көп жылдар бою өлкөнүн борбору катуу тиричилик калдыктарын иштетүү боюнча курч көйгөйгө туш болгон. Күн сайын 1,5 миң тоннага чейин таштанды чыгарылып, бул Бишкектин экологиясына терс таасирин тийгизип келген. Өрттөнүп, калааны түтүн каптап жатканын билебиз. Бул көйгөй бир топ жылдардан бери көтөрүлүп, бирок системалуу чечилген эмес. Катуу тиричилик калдыктарын кайра иштетүүчү заводдун курулушун баштоо боюнча аракеттер жасалып, 2020-жылга чейин бул долбоорду ишке ашыруу үчүн Европа өлкөлөрүнөн 22 миллион евро тартылган. Бирок бул сумманын 16 миллион евросу максаттуу пайдаланылбай, натыйжада заводдун курулушу башталган эмес. 6 миллион евро банктык эсептерде калып, инвесторлорго кайтарылган. Ал эми калган 16 миллион еврону Бишкек мэриясы төлөп жатат.

Окуяны кыскача баяндаган Президент, азыркы завод долбоордо көрсөтүлгөн эки жылдык убакытка созулбай, 1,5 жылда курулуп бүткөнүн билдирди. Бул долбоордун концессиялык мөөнөтү 35 жылды түзөт. Бул убакыт бүткөн соң завод толугу менен мамлекеттин карамагына өтөт. Долбоор алкагында жылына 365 миң тонна таштанды иштетилет. Саатына кубаттуулугу 30 МВт болгон таза конденсациялык турбогенератордук электр станциясы курулду. Салыштырмалуу айта турган болсок, бул 80 миң тонна көмүрдү үнөмдөөгө жана 100 миң тонна көмүр кычкыл газын азайтууга барабар.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН АЙРЫМ ЖАРЛЫКТАРЫН КҮЧҮН ЖОГОТТУ ДЕП ТААНУУ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН

ЖАРЛЫГЫ

Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 70, 71-беренелерин жетекчиликке алып, **токтом кылам:**

1. Төмөнкүлөр күчүн жоготту деп таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 28-декабрындагы № 414 "Кыргыз Республикасынын Ысык-Көл облусунун Түп районунун айыл аймактарынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформа жөнүндө" Жарлыгы;

2) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 3-апрелиндеги № 85 "Кыргыз Республикасынын Нарын облусунун айыл аймактарынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформа жөнүндө" Жарлыгы;

3) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 11-августундагы № 188 "Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 3-апрелиндеги № 85 "Кыргыз Республикасынын Нарын облусунун айыл аймактарынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформа жөнүндө" Жарлыгына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу" Жарлыгы;

4) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 29-декабрындагы № 370 "Кыргыз Республикасынын айыл аймактарынын жана шаарларынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформаны жүргүзүү жөнүндө" Жарлыгы;

5) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2024-жылдын 6-сентябрындагы № 254 "Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 29-декабрындагы № 370 "Кыргыз Республикасынын айыл аймактарынын жана шаарларынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформа жүргүзүү жөнүндө" Жарлыгына өзгөртүү киргизүү тууралуу" Жарлыгы;

6) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2024-жылдын 15-ноябрындагы № 326 "Кыргыз Республикасынын министрликтеринин жана ведомстволорунун райондук/региондук бөлүмдөрүн жана өкүлчүлүктөрүн пилоттук жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын убактылуу жетектөөсүнө өткөрүп берүү боюнча пилоттук долбоор жөнүндө" Жарлыгы.

2. Бул Жарлык расмий жарыялануууга тийиш жана 2026-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Президенти С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-декабры, №384

БАЛЫКТАР ҮЧҮН ТОЮТ ӨНДҮРҮЛӨТ

Президент Садыр Жапаров Чүй облусунун Панфилов районундагы "Тянь-Шань форель" ЖЧКсынын балыктар үчүн тоют өндүрүүчү заводунун иш шарттары менен таанышты.

Заводдун курулушуна жалпысынан 5 миллион АКШ доллары сарпталган, объект 7 гектарга жакын жер тилкесине курулган. Курулуш иштери 2025-жылдын май айында башталып, ушул эле жылдын декабрь айында аяктаган. Толук кубаттуулукта иштеген заводдо суткасына 100–130 тонна продукция өндүрүлөт. Завод ишке киргенден кийин 100дөн 120га чейин туруктуу жумуш орундары түзүлөт.

Мамлекет Башчысы заводдун жетекчилигинин көңүлүн сапат стандарттарын дыкат жана туруктуу сактоо зарылдыгына буруп, балык чарбасынын туруктуу өнүгүүсүнүн жана ата мекендик продукциянын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүнүн негизги фактору азыктын жогорку сапаты экенин баса белгиледи.

СОЦИАЛДЫК ЖООПКЕРЧИЛИК ЗАРЫЛ

Министрлер Кабинетинин Төрагасы Адылбек Касымалиев Чүй облусуна иш сапары менен барып, бир катар социалдык мекемелерди кыдырып, аларды келе жаткан Жаңы жылы менен куттуктап, калктын социалдык аялуу катмарына даректүү колдоо көрсөтүүнүн маанилүүлүгүн белгиледи.

Сапардын алкагында Жайыл районунда жайгашкан Жайыл психоневрологиялык социалдык стационардык мекемесинде болуп, андан ары Беловодск шаарындагы балдардын психоневрологиялык социалдык стационардык мекемесине барды. Объект 2,4 гектар жерди ээлеп, жалпы турак жай аянты 3315 чарчы метрди түзөт. Мекеме 214 койкага ылайыкталып, калыбына келтирүү үчүн кошумча 40 керебет бар. Учурда анда 221 бала тарбияланууда.

Иш сапарынын соңунда Адылбек Касымалиев Беловодск айылында жайгашкан Беловодск атайын жалпы билим берүүчү (көмөкчү) мектеп-интернатынын ишмердүүлүгү менен таанышты. Окуу процессине 20 мугалим жана 14 тарбиячы тартылып, 160 бала билим алат. Мектепте кесипке үйрөтүүгө өзгөчө көңүл бурулат. Мектеп 1,859 гектар жерде эки кабаттуу типтүү имаратта жайгашкан.

АТАМБАЕВ СЫЙЛЫКТАРЫНАН АЖЫРАТЫЛДЫ

Бишкек шаарынын Биринчи Май райондук сотунун 2025-жылдын 3-июнундагы өкүмүн аткаруу үчүн Президент Садыр Жапаров атайын Жарлыкка кол койду. Ага ылайык, Алмазбек Атамбаев "Кыргыз Республикасынын Баатыры" Кыргыз Республикасынын эң жогорку артыкчылык даражасынан, II даражадагы "Манас" орденинен, "Данакер" орденинен, "Даңк" медалынан ажыратылды.

Ошондой эле 1999-жылдын 22-апрелиндеги №106 "А.Ш.Атамбаевди "Даңк" медалы менен сыйлоо жөнүндө" указы, 2007-жылдын 27-ноябрындагы №518 "А.Ш.Атамбаевди "Данакер" ордени менен сыйлоо жөнүндө" жарлыгы, 2011-жылдын 30-ноябрындагы №311 "Республиканын мамлекеттик жана коомдук ишмерлерин мамлекеттик сыйлыктар менен сыйлоо жөнүндө" жарлыгынын үчүнчү абзацы, 2017-жылдын 27-ноябрындагы №1 "А.Ш.Атамбаевге "Кыргыз Республикасынын Баатыры" эң жогорку артыкчылык даражасын ыйгаруу жөнүндө" жарлыгы жокко чыкты. Бул Жарлык кол коюлган күндөн тартып күчүнө кирет.

2025-ЖЫЛДЫН ЖЫЙЫНТЫГЫ ЧЫГАРЫЛДЫ

Министрлер Кабинетинин Төрагасы Адылбек Касымалиев КР Президентинин Администрациясынын кызматкерлеринин жалпы жыйынында 2025-жылдын жыйынтыгын чыгарды жана бир катар кызматкерлерге Министрлер Кабинетинин Ардак грамоталарын тапшырды жана алкыш жарыялады.

Администрациянын жетекчиси жылдын жыйынтыгы боюнча олуттуу натыйжаларга жетишилгенин, алар эл аралык деңгээлде жогору бааланганын баса белгиледи. Атап айтканда, Кыргызстандын ички дүң продуктусунун өсүшү 10%дан ашып, өлкө экономикалык өсүү темпи боюнча дүйнөлүк лидерлердин катарына кирди. Жыйындын жүрүшүндө аймактар менен өз ара аракеттенүү, тармактык жана тышкы саясат, протоколдук камсыздоо, укуктук камсыздоо, маалымат каражаттарында чагылдыруу, контролдоо жана документ жүгүртүү үчүн жооптуу бөлүмдөрдүн ишине жогору баа берилди.

Зулпукаар САПАНОВ

ЖЫЛ ЖЫЙЫНТЫГЫ

БЮДЖЕТ БИР ТРИЛЛИОНДОН АШЫП, ИДП ЭКИ ТРИЛЛИОНГО ЖЕТКЕНИ КАЛДЫ

Эгемендик алгандан кийинки 30 жылдык тарыхта ичип-жегенден башканы билбеген жетекчилердин айынан мамлекетибиз таланып-тонолуп, келечектен үмүт үзүлүп калган эле. Мыйзамсыздыкка, адилетсиздикке чыдабаган элибиз кара башын канжыгага байлап алып, үч ирет көтөрүлүп, бийликти алмаштырганга аргасыз болду. Кудай жалгап, 2020-жылдан кийин элдик бийлик орноду. Мамлекет башына Садыр Жапаров келген күндөн тарта өнүгүүгө бет алдык. Азыр кайсы жакты карабайлы курулуштар жүрүп, жолдор оңдолуп, мектеп, бала бакча ж.б. обьектилер салынып жатканына күбө болуудабыз. Быйылкы жылы да бардык тараптан өсүү ыргагы өргө карай жылып, ири ийгиликтерди багындырдык. Анын уруттуу учурларына токтоло кетели.

БЮДЖЕТ

Быйыл консолидацияланган бюджет биринчи жолу 1 триллион сомдон ашты. Тактап айтсак, 1 триллион 93 миллиард сомго жетти. Республикалык бюджет 34,3 миллиард сом профицит менен аяктады. Эске сала кетсек, 2020-жылы консолидацияланган бюджеттин көлөмү 247,7 млрд сом болгон. 4 жылдык эмгектин негизинде 1 триллиондон ашты.

ИДП

Өлкөнүн ИДПсы 1,8 триллион сомго жетти. Бул акыркы жылдары экономиканын үч эсеге жакын өсүшүн көрсөттү. Өткөн жылы ИДПнын реалдуу өсүшү 11,5%ды түзүп, баштапкы болжолдонгон 9%ды түзгөн. Бул позитивдүү тенденция 2025-жылыда уланып, ИДПнын өсүшү 11 айда 10,2%га жетти. Эл аралык валюталык фонддун маалыматына ылайык, 2024-жылы Кыргызстан ИДПнын реалдуу өсүү темпи боюнча дүйнөдөгү алдыңкы үч өлкөнүн катарына кирди.

САЛЫК

Салык кызматы жаңы тарыхый рекорд коюп, биринчи жолу салыктарды жана төлөмдөрдү жыйноо боюнча бекитилген жылдык планды мөөнөтүнөн мурда аткарды. 2025-жылга карата план 268,3 млрд сомду түзгөн эле, бул көрсөткүч ноябрь айында толугу менен аткарылды. Мындан тышкары, алдын ала маалыматтарга ылайык, жыл аягына чейин жалпы түшүүлөр 300 млрд сомдон ашышы мүмкүн. Бул туруктуу өсүү динамикасын ачык-айкын көрсөтөт. Үстүбүздөгү жылдын январь–ноябрь айларында бюджетке 275,7 млрд сом салык жана төлөмдөр түшкөн. Бул пландан 12,2 млрд сомго, ал эми өткөн жылдын ушул мезгилине салыштырмалуу 71,8 млрд сомго көп.

БАЖЫ

Санариптик чечимдердин жана адам факторун минималдаштыруунун аркасында Мамлекеттик бажы кызматынын кирешеси үч жыл ичинде үч эсеге көбөйүп, 150,2 миллиард сомго жетти. Быйылкы жылдын үчүнчү кварталынын аягына карата Бажы кызматы бюджетке 102,1 млрд сом бажы төлөмдөрүнүн түшүшүн камсыз кылды. Бул пландан 2,4 млрд сомго көп (болжол менен 2,4 пайызга ашык аткаруу) жана түшүүлөрдүн туруктуу өсүшүн тастыктайт. Өткөн жылга салыштырмалуу быйылкы жылдын сегиз айында жыйымдар 88 млрд сомду түздү, бул 2024-жылдын ушул мезгилине салыштырмалуу 7,7 млрд сомго көп. Өсүү темпи өткөн жылга салыштырмалуу болжол менен 110 пайызды түздү.

“КУМТӨР”, “КЫРГЫЗАЛТЫН”, “МАКМАЛ”

2025-жылдын жыйынтыгы боюнча компаниянын кирешеси 124 млрд 216 миллион сомдон ашты. Ал эми жыл соңуна чейин алтын өндүрүүнүн көлөмү 12 тоннага жетет. Баарыбыздын эсибизде болсо керек, эгемендик алгандан кийинки 30 жылда “Кумтөрдөн” 410 тоннадан ашык алтын казылып чыгып кеткен. Кыргызстан алган үлүштүк (дивиденд) кирешенин баарын кошкондо, болгону 100 миллион доллар болгон. Быйыл, бир жылдык эле үлүштүк кирешебиз 150 миллион доллар болуп жатат. Жыл ичиндеги жалпы кирешебиз доллар менен санаганда 1 млрд 420 миллион доллардан ашты. Ал эми 2020-жылга чейин 1 миллион доллар да киреше бербеген "Кыргызалтын" быйылкы жылы 200 миллион долларлык киреше берди. Мындай сумма түшүбүзгө да кирген эмес. Ошондой эле "Кыргызалтындын" былтыр жаңы ачылган алтын дүкөнү бир жылда 735 миллион сом таза киреше тапты. Ал эми мамлекеттен жыл сайын 300 миллион сомго чейин дотация алып олтурган “Макмал” алтын кени быйыл 670 миллион сом таза кирешеге чыкты.

КУРУЛУШ

Курулуш секторунда секирик жасап, социалдык объектилерди курууда олуттуу ийгиликтерге жетишилди. Быйыл 291 объект пайдаланууга берилди, анын ичинде 129 мектеп, 60 бала бакча, 26 саламаттыкты сактоо объектиси, 35 маданият жана спорт объектиси, ошондой эле башка багыттагы 41 объект бар. Курултайда Президенттин уруксаты менен Адылбек Касымалиев 94 объектти онлайн ишке киргизди, анын 27си өнөр жай, 67си социалдык объектилер болду. Ушул жылдын аягына чейин дагы 21 социалдык объектинин, анын ичинде 14 мектептин жана 5 бала бакчанын курулушун жана капиталдык оңдоптүзөө иштерин аяктоо пландаштырылууда.

ТУРАК ЖАЙ

Турак жай маселесине өзгөчө көңүл бурулууда. Мамлекеттик ипотекалык компания мурда болуп көрбөгөндөй жогорку темпти көрсөтүп, ушул жылы эле 4 600дөн ашык үй-бүлө батир алды. Бул акыркы төрт жылдагы жалпы берилген турак жайлардын жарымын түзөт. 2021-жылдан бери өлкө боюнча 9 250 үй-бүлө өз үйлөрүнө ээ болду. 2025-жылы турак жай курууга 40,2 миллиард сом багытталган. Учурда 73 357 батирдин курулушу жүрүп жатат. Мамлекеттик ипотекалык компаниянын уставдык капиталы 1 миллиард долларга жетти.

ЖОЛ КУРУЛУШУ

Жылдын башында 1 миң чакырымдын тегерегиндеги жолго асфальт басуу пландалган. Бул жыйынтыкка жетишилип, өлкөдө 1545 чакырым жолго асфальт басылды. Бул башка жылдарга салыштырмалуу өтө чоң рекорд болуп, 2024-жылга салыштырмалуу эки эседен ашып түштү. Мындан тышкары, бир катар жолдордо ири көлөмдө асфальт басууга чейинки жер иштери аткарылып, кийинки жылы асфальттоого даярдалды. Эң башкысы, “Кытай–Кыргызстан–Өзбекстан” темир жолун куруу иштери уланууда, ал эми Балыкчы – Кочкор темир жолунун тилкеси Кочкор шаарына чейин курулуп бүттү.

“СОЦИАЛДЫК КЕЛИШИМ”

Үстүбүздөгү жылдын 11 айында аз камсыз жана жакыр үй-бүлөлөр менен 12 201 социалдык контракт түзүлдү. Социалдык контракттын алкагында катышуучулардын бизнес-долбоорлору айыл чарба, өндүрүш, соода жана кызмат көрсөтүү сыяктуу тармактарда ишке ашырылууда. Түзүлгөн социалдык контракттардын багыттарын алып караганда, эң көп айыл чарба тармагы – 9373 долбоор. Кызмат көрсөтүү тармагында 1112 долбоор, өндүрүштө – 925, соода тармагында – 727 долбоор ишке ашырылууда. Катышуучулардын жалпы санынан 10 902син аялдар түзөт. 2025-жылга белгиленген квота 13 333 катышуучуну түзөт.

АЙЛЫК АКЫЛАР

2025-жылы бюджеттик персоналдын айрым категорияларынын, анын ичинде техникалык жана кенже тейлөөчү персоналдын, штаттан тышкаркы жана жарандык кызматкерлердин, ошондой эле мамлекеттик кызматчы категориясына кирбеген айрым кызматкерлердин эмгек акысы жогорулады. Мындан тышкары, күч түзүмдөрүнүн жана аскер кызматкерлеринин, илим кызматкерлеринин, судьялардын, Салык жана Бажы кызматтарынын, Башкы прокуратуранын, Борбордук шайлоо комиссиясынын, Пробация департаментинин жана Юридикалык жардам кызматынын кызматкерлеринин айлык акылары көбөйтүлдү.

2026-жылдын 1-апрелинен тарта социалдык коргоо, маданият, спорт кызматкерлеринин эмгек акысы 50%дан кем эмес көтөрүлөт. 2026-жылдын 1-сентябрынан тарта мамлекеттик жана муниципалдык кызматчы категориясына кирбеген мамлекеттик жана муниципалдык кызматкерлерге, ошондой эле мамлекеттик жана жергиликтүү органдардын техникалык жана кенже тейлөөчү персоналына жана күч түзүмдөрүнүн жарандык кызматкерлерине кошумча төлөмдөр 50%га чейин көбөйөт.

Ал эми мугалимдер менен дарыгерлердин маянасы 2026-жылдын 1-апрелинен тарта 100%га көтөрүлөт. Учурда мугалимдердин орточо айлыгы 26 миң сом. Көбөйгөндөн кийин 52 миң сомдун тегерегин түзөт. Ал эми дарыгерлердин орточо айлыгы 31 500 сомду түзөт, 2026-жылдын 1-апрелинен тарта 62 500 сомду түзүп, колуна 50 000 миң сомдун тегерегинде алат. Ошондой эле техникалык жана тейлөөчү персоналдын 2026-жылдын 1-апрелинен тарта көбөйтүлүүчү эмгек акысына кошумча бир ставкага 5 миң сом өлчөмүндө Президенттик компенсациялык төлөм кароо менен орточо 80%га эмгек акылары көбөйтүлөт.

Кылычбек КУДАЙБЕРГЕНОВ

Жыл жыйынтыгы

ИНВЕСТИЦИЯЛЫК КЛИМАТТЫН ЖАКШЫРЫШЫ ӨНҮГҮҮГӨ ӨБӨЛГӨ

2025-жыл Кыргызстан үчүн инвестициялык климатты жакшыртууда маанилүү жылдардан болду. Структуралык жаңылануулардын аркасында чет өлкөлүк өнөктөштөр менен мамиле бекемделип, активдүү диалог түзүлүп, туруктуу өсүш камсыздалды. Бул тууралуу Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Инвестициялар боюнча улуттук агенттиктин директору Равшанбек Сабиров "Кабар" маалымат агенттигинде өткөн басма сөз жыйынында билдирди.

Анын айтымында азыр ак ниет ишкерлер жана чет элдик инвесторлор үчүн мыйзамдуу түрдө кепилдик орнотулган. Ошондой эле инвестициялык ишмердүүлүктү коргоонун мыйзамдуу талаасы түзүлгөн. Өлкөдө инвесторлор үчүн бардык керектүү шарттар, санариптик кызматтар ишке ашты. Инвесторлордун мамлекеттик инвестициялык ресурстар менен өз ара аракеттенүүсүн жөнөкөйлөштүрүү үчүн иштелип чыккан Invest Kyrgyz AI Bot чатботу кызматын баштады. Аталган чатбот инвестициялык чөйрөнү санариптик трансформациялоо боюнча стратегиялык пландын бир бөлүгү болуп саналат жана инвесторлорго Кыргызстандагы мүмкүнчүлүктөр, жол-жоболор жана мамлекеттик колдоо чаралары боюнча актуалдуу маалымат бере алат. Ал күнү-түнү иштейт жана агенттиктин расмий веб-сайты аркылуу кыргыз, орус жана англис тилдеринде жеткиликтүү. Чатбот аркылуу инвесторлор инвестициялык долбоорлорду каттоо жол-жоболору, юридикалык талаптар, жеткиликтүү стимулдар жана инвестициялык демилгелерге катышуу мүмкүнчүлүктөрү тууралуу суроолорго жооп ала алышат. Мындай заманбап чечимдерди ишке ашыруу инвестициялык чөйрөдөгү жагымдуулукту жогорулатууга багытталган.

Ушул күндөрдө өлкөгө бардык тармакка инвесторлор келип, ишкерлер менен биргеликте ири долбоорлор ишке ашырылып жатканын билдирген Сабиров айрыкча энергетикалык тармакта көп жумуш аткарылганын билдирди. Мамлекет менен жеке өнөктөштүктүн алкагында ишке ашырылган долбоорлордун жалпы инвестициялык портфели 434 миллиард сомду түзүп, 90 долбоорду камтыган. Бул мыкты көрсөткүч. 2024-жылдын ушул мезгилине салыштырмалуу инвестициянын көлөмү 21,7%га өскөн. Эң негизги өнөктөш өлкөлөр катары Кытай, Россия жана Түркия саналууда. Инвестициянын негизги багыттары кайра иштетүү өнөр-жайы, энергетика жана туризм деп табылган.

"Бүгүнкү күндө өлкөдө инвесторлор үчүн бардык зарыл шарттар түзүлдү. Натыйжада, Кыргызстан тиешелүү эл аралык рейтингде 68-орундан 22-орунга көтөрүлдү" деди Равшан Сабиров.

Жазгүл КЕНЖЕТАЕВА

КУРУЛТАЙ ЖАНА КООМ

Токон МАМЫТОВ, мамлекеттик жана саясий ишмер:

ПРЕЗИДЕНТ АЧЫК ДИАЛОГГО ЧАКЫРЫК ТАШТАДЫ

– **Токон Болотбекович, Президент Садыр Жапаров Курултайда делегаттарды бийликти мактабоого, маселенин ток этерин айтууга чакырды. Сиздин пикириңиз?..**

– Элдик Курултайдын учурдагы форматы Мамлекет Башчысынын коом үчүн эң сезимтал жана талаштуу маселелер боюнча түз диалогго чыгууга даяр экенин көрсөткөн маанилүү саясий сигнал болуп саналат. Бул — алдын ала аныкталган күн тартиби жок, салттуу пресс-форматтарга мүнөздүү чыпкаларсыз коом менен түз жана ачык сүйлөшүүгө жасалган аракет. Бул жерде сөз коомдогу наразычылыкты жана сын-пикирлерди институционалдык нукка салуу, аларды социалдык тармактар, ушак-айыңдар жана көчө маанайы сыяктуу бейрасмий мейкиндиктен ачык-айкын жана башкарылуучу талкуу формасына өткөрүү аракети тууралуу болуп жатат.

Бир нече маанилүү жагдайды белгилеп кетүү зарыл:

Биринчиден, элди тынчсыздандырган «каалаган темаларды» ачык талкуулоо — бийлик үчүн ар дайым тобокелчилик жана ошол эле учурда жетишээрлик деңгээлде тайманбас кадам. Бул көзөмөлдөнгөн диалогдон баш тартууну жана коомдогу реалдуу, объективдүү көйгөйлөрдү угууга жана талкуулоого даярдыкты билдирет.

Экинчиден, мындай формат жана мамиле Президенттин диалог учурунда бюрократиялык чыпкаларга жол бербестигин көрсөтөт («муну айтууга болот, муну айтууга болбойт» деген жасалма чектөөлөрсүз), ошондой эле коомдогу көйгөйлөрдү жана альтернативдүү баалоолорду жеке өзү түз угууга даяр экенин айгинелейт. Бул — республиканын башкаруу аппараты жана анын кызматкерлери үчүн тартипке чакыруучу фактор, Мамлекет Башчысынын жеке үлгүсү болуп саналат.

Үчүнчүдөн, саясий партиялар системасынын алсыздыгы, жана ЖМКга болгон ишеним кризиси шартында Элдик Курултай иш жүзүндө коомдук коммуникация менен диалогду камсыз кылуучу компенсациялык механизмдин функциясын аткарууга аракет кылууда.

Төртүнчүдөн, өзгөчө белгилеп кетүү керек: Президенттин угууга даярдыгы менен бирге, Курултайда айтылган реалдуу жана объективдүү көйгөйлөрдү тиешелүү чечимдерге жана практикалык чараларга айландыруу жөндөмү чечүүчү мааниге ээ.

Чынайым КУТМАНАЛИЕВА

ПИКИР

Токтогул КАКЧЕКЕЕВ, эксперт:

“РЕАЛДУУ КӨРСӨТКҮЧКӨ ТАЯНЫП, БАА БЕРДИ”

Жыл соңунда Санкт-Петербург шаарында өткөн Жогорку Евразия экономикалык кеңешинин жыйынында Россиянын Президенти Владимир Путин ички дүң продукциянын (ИДПнын) өсүшү боюнча Кыргызстанды «чемпион» деп атады. Бул баа кайдан чыкты, эмнени билдирет жана эки өлкөнүн мамилеси кайсы нукка бет алды? Саясат таануучу, эксперт Токтогул Какчекеев менен маекти дал ушул суроолордун тегерегинде жүргүздүк.

– **Токтогул агай, жыл жыйынтыгы менен Санкт-Петербургда өткөн президенттердин бейформал жолугушуусу эмнеси менен маанилүү болду? Бул иш сапардын негизги өзөгү эмнеде?**

– Бул форматтагы жолугушуулар жыл соңунда салттуу түрдө өткөрүлүп келет. Негизги максат – жыл ичинде кабыл алынган келишимдер кандай аткарылды, кайсы жерде кемчиликтер болду, кайсы багыттарда жылыш бар – ушунун баарын ачык талдоо. Ошол эле учурда мамлекет башчылары экономикалык көрсөткүчтөрдү салыштырып, келерки жылга багыт алышат. Бул жолу Кыргызстан өзгөчө көңүл борборунда болду.

– **Россиянын Президенти Владимир Путин Кыргызстанды «экономиканын чемпиону» деп атады. Бул саясий комплиментпи же реалдуу көрсөткүчтөргө таянып айтылдыбы?**

– Бул – куру сөз эмес, так санга таянган баа. ИДПнын өсүшү 10,7 пайызды түздү. Мындай көрсөткүч аймактагы көп мамлекеттерде жок Россия Президентинин муну ачык айтуусу Кыргызстан экономикасынын реалдуу өсүшүн, туруктуулугун жана ишенимдүүлүгүн тастыктайт.

– **Экономикалык өсүш Кыргызстанга болгон кызыгууну күчөтүп жатабы? Россия менен мамиленин тереңдешине бул фактор таасир этүүдөбү?**

– Албетте. Экономикасы өсүп жаткан мамлекет ар дайым кызыгууну жаратат. Жакында эле Владимир Путин мамлекеттик иш сапар учурунда Кыргызстанды ишенимдүү өнөктөш, биримдикке туруктуу өлкө катары мүнөздөдү. Экономикалык өсүш эки тараптуу программалардын жыйынтыгы экенин белгиледи. Бул мамилени мындан ары дагы тереңдетүүгө жол ачат.

– **Алдыдагы сүйлөшүүлөрдөн Кыргызстан кайсы тармактар боюнча эң көп утушка ээ боло алат?**

– Бизди кызыктырган багыттар арбын: мигранттардын укуктук абалы, жеңил өнөр жайдын экспорту, ГСМ, азык-түлүк коопсуздугу, транспорт, темир жол, автожолдор, энергетика, маданият жана билим берүү. Саясий эрк жана ишеним бар жерде бул маселелердин чечилиши толук мүмкүн.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН АЙРЫМ ЖАРЛЫКТАРЫНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН

ЖАРЛЫГЫ

“Коргоо жана Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 11-беренесинин 12-пунктуна, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 71-беренесине ылайык **токтом кылам**:

1. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 11-майындагы №148 “Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн, башка аскердик түзүлүштөрүнүн жана мыйзам менен аскердик кызмат каралган мамлекеттик органдарынын аскер кызматчыларынын аскердик кийим формасы жана айырмалоочу белгилери жөнүндө” Жарлыгына төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган Жарлыктын 1-тиркемесинде:

– 7-пункт төмөнкүдөй мазмундагы 5-пунктча менен толукталсын:

“5) УКМК үчүн – сыя көк түстө.”;

– 20-пункт төмөнкүдөй мазмундагы абзацтар менен толукталсын:

“УКМК үчүн: камуфляж түсүндөгү кездемеден жылууланган күрмө. Өңүрү кокетка менен, бүчүлөнгөн жагына 15 градус жантайыңкы турган сыдырма кыюусу бар өйдөкү жашыруун чөнтөктөрү менен, тик жакалуу. Ортосунан ички жактары сыдырма менен бүчүлөнөт, жылууланган ичи жана сыдырмалуу чечип алма капюшону (чечилбеген капюшон) бар. Далысы кокетка менен. Далынын жогорку бөлүгүндө моюнчанын сызыгында сыдырмага бириктирилген капюшон тигилген (танаптап тигилген). Жеңдердин учунда тарткычтары бар, алардын бош учтары жабышчаакка бекитилген. Жеңдердин учунун ички бөлүгү чоюлчаак билек боо менен тартылат.

Погондорду бекитүү үчүн ийин тигиштеринде формалык топчуга топчулануучу тарткычтар танаптап тигилген. Чечип алма, талаа погондору. Жогорку офицердик курам үчүн кайырма жака каракүлдөн жасалышы мүмкүн.”;

– 24-пункттун алтынчы абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“УКМК үчүн (УКМК ЧК тышкары): камуфляж түсүндөгү кездемеден жайкы талаа күрмө, силуэти түз, ортосунан жактары кымтыланма топчуга топчуланган, бир ачык топчусу бар. Өңүрү бүчүлүк тарапка 45 градус жантайыңкы абалда жайгашкан өйдөкү чапталып тигилген капкалдырыктуу чөнтөктөрү менен. Жабышчаактагы тик жака (чечип алма жана тик абалдарда кийип жүрүү мүмкүнчүлүгү менен). Далысы туюк бычылып тигилген. Жеңдин чыканагы бекемделип жамалган жана 45 градус жантайыңкы абалда капкалдырыктуу өйдөкү чаптама чөнтөктөрү бар. Жеңдин учу ичке тарткычтар менен, анын бош учтары жабышчаакка чапталат. Погондорду тагуу үчүн ийиндеги тигиштин өңүрүндө экиден өткөргүч жана экиден илгич бар. Чечип алма талаа погондору; жайкы талаа шымы камуфляж түстөгү кездемеден, топчуга топчулануучу бели танаптап тигилген, өткөргүчтөрү бар. Шымдын алды жагында каптал тигиштен белге чейин жантайыңкы чөнтөктөр жайгашкан. Ширинка топчуга топчуланат. Шымдын тизе жагы бекемделип жамалган. Шымдын этеги чоймо (боо менен тартуу системасы) менен тартылган, жабык кесик менен кайрылып тигилген. Шымдын арткы бөлүгү кокетка менен, сан жагында илмекке топчулануучу эки тилик чөнтөгү бар, жабышчаакка (топчуга) чапталат, отуруучу жери – бекемделип чапталып тигилген. Шымдын каптал бөлүгүндө көлөмүн чоңойтуу үчүн жашыруун бүктөмү (гармошкасы) бар, капкалдырыктары жабышчаакка (топчуга) чапталган, көлөмдүү чаптама чөнтөктөр тигилген;”;

– 45-пункттун алтынчы абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“УКМК (УКМК ЧК тышкары) үчүн: фуражка саргыч-жашыл түстөгү кездемеден, алкагы сыя-көк түстө, кебинде канаты жайылган бүркүт түрүндөгү эмблема жайгашкан. Бүркүттүн төшүндө ичине түндүк жайгаштырылган күндүн тегерек алкагынын сүрөтү менен калкан тартылган, оң чеңгелинде – кылыч, сол чеңгелинде – лавр бутакчасы, полковник наамындагы улук офицердик курамга Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик гербинин сүрөтү түшүрүлгөн эмблемага уруксат берилет;”.

2. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 28-декабрындагы №413 “Кыргыз Республикасынын Куралдуу Күчтөрүнүн, башка аскердик түзүлүштөрүнүн жана мыйзам менен аскердик кызмат каралган мамлекеттик органдарынын аскер кызматчыларынын аскердик кийим формасын кийүүсүнүн, айырмалоочу белгилерди жана жабдыктарды тагынуусунун бирдиктүү эрежелерин бекитүү жөнүндө” Жарлыгына төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган Жарлыктын тиркемесинде:

– 5-пункттун 1-пунктчасы төмөнкүдөй мазмундагы эскертүү менен толукталсын:

“Эскертүү: Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитети (Чек ара кызматын кошпогондо) үчүн талаа кийим формасынын ордуна атайын форма жана сезон боюнча бийик кончтуу кара түстөгү ботинканын ордуна атайын бут кийим.”;

– төмөнкүдөй мазмундагы 54^1-пункт менен толукталсын:

“54^1. Генерал-лейтенант А.К. Бакаев атындагы Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитетинин академиясынын курсанттарынын күнүмдүк кийим формасы:

– жайкы кийим формасы – саргыч жашыл түстөгү фуражка, саргыч жашыл түстөгү китель, саргыч жашыл түстөгү багалеги коё берилме шым, саргыч жашыл түстөгү формалык көйнөк, алтын түстүү бекиткичи менен саргыч жашыл түстөгү жагоо, кара түстөгү кыска ботинка;

– кышкы кийим формасы – саргыч жашыл (боз) түстүү жасалма териден кулакчындуу тумак, саргыч жашыл (боз) түстүү жасалма териден чечилме жакасы менен саргыч жашыл түстөгү драптан кышкы пальто, саргыч жашыл түстөгү китель, саргыч жашыл түстөгү багалеги коё берилме шым, саргыч жашыл түстөгү формалык көйнөк, алтын түстүү бекиткичи менен саргыч жашыл түстөгү жагоо, саргыч жашыл түстөгү моюн орогуч, кара түстөгү кышкы кол кап, кара түстөгү ботинка.

Параддык кийим формасы күнүмдүк кийим формасы сыяктуу, жайкы кийим формасында ак түстөгү параддык көйнөк, ак түстөгү бел кур, ак түстөгү кол кап жана аксельбант менен.”.

3. Бул Жарлыкты ишке ашыруу тиешелүү жылга жана кийинки жылдарга республикалык бюджетте Кыргыз Республикасынын Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитети үчүн каралган каражаттардын чегинде жүзөгө ашырылат деп белгиленсин.

4. Бул Жарлык расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Президенти **С.ЖАПАРОВ**

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-декабры, №385

САНАРИП КЫРГЫЗСТАН

Кыргыз Республикасынын Президентинин Иш башкармасына караштуу «Кызмат» мамлекеттик мекемесинин директору Азамат ЖАПАРОВ:

“САНАРИПТИК КЫЗМАТТАР – ЖАРАНДАРГА ЫҢГАЙЛУУЛУКТУ ШАРТТАЙТ”

- Азамат Эрмекович, “Кызмат” мамлекеттик мекемесинин иштеп баштаганына 1 жыл болду. Бул аралыкта кандай иштер жасалды?

- Ооба, мындан бир жыл мурда Кыргыз Республикасынын Президенти Садыр Нургожоевич Жапаров мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдү жакшыртуу, калкты каттоо жана документтештирүү иштерин жүргүзүүчү “Кызмат” мамлекеттик мекемесин түзүү боюнча 2024-жылдын 25-октябрында №304 Жарлыкка кол койгон.

Анын алкагында Президенттин иш башкаруучусу Каныбек Тургунбекович Туманбаевдин тапшырмасынын негизинде тез арада өлкөдөгү мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдү жакшыртуу, электрондук кызматтарды уюштуруу, эң башкысы жарандар мамлекеттик кызматтарды алууда бюрократиясыз, кезексиз маселелелерди чечүү максаты коюлган. Анткени, калкты тейлөө борборлорунда, “Кадастр” ММде, “Унаа” ММде жарандардын кезектерде туруусу орун алган учурлар көп эле. Мындан улам, жогорудагы 3 мекемеге “Түндүк” тиркемесине кезекке туруу программасы “Кызмат” ММ тарабынан иштелип чыгып киргизилген. Натыйжасында, жарандарга ыңгайлуу убакыттарында онлайн кезекке туруп, тийиштүү кызматтарын алууга мүмкүнчүлүк түзүлдү. Айта кетсек, бүгүнкү күндө өлкө боюнча 52 калкты тейлөө борбору калкка кызмат көрсөтүүдө. Биздин мекеме мамлекеттик деңгээлдеги санариптик продуктулардагы жана платформалардагы долбоорлоодон тартып толук кандуу пайдаланууга чейинки иштеп чыгуу, киргизүү жана колдоо иштерин аткарат. Биз мамлекеттик мекемелердин техникалык операторлору болуп тандалганбыз. Ал мекемелерде санариптештирүү ишин жүргүзүү негизги иштерибизден болуп саналат.

- Өлкөбүздө жарандык паспорттор жана ID-карталар өзүбүздөн чыга баштады. Ошондо Кыргызстандан чыккан паспорттор эл аралык стандарттын талаптарына жооп береби?...

- Ооба, бүгүнкү күндө “Учкун” ААКсы Кыргыз Республикасынын Санариптик өнүктүрүү жана инновациялык технологиялар министрлиги жана “Кызмат” ММ Кыргыз Республикасынын Президентинин Иш башкаруучусу Каныбек Тургунбекович Туманбаевдин жетекчилиги алдында уникалдуу дизайн менен 2025-жылдын үлгүсүндөгү биометрикалык паспорттордун жаңы бланктарын иштеп чыгуу боюнча чоң иштер жүргүзүлүп, бланктар толугу менен кайра иштелип чыккан. Жаңыртылган дизайнга бир катар кошумча коргоо элементтери кошулуп, 2025-жылдын үлгүсүндөгү Кыргыз Республикасынын жаранынын жаңы биометрикалык паспорттору ишке киргизилди. Документтерди сапаттуу жана өз убагында даярдоо – мамлекеттик коопсуздукту жана өлкөнүн санариптик өнүгүшүн камсыз кылуунун эң маанилүү бөлүгү.

- Алдыда өлкөдө жарандык абалдын актылары тармагында ири санариптик реформа башталa турганын белгиледиңиз. Ошондо бул тармактагы документтердин баары электрондошобу?

- Президент Садыр Нургожоевич Жапаровдун 2021-жылы Мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарды жарандарга көрсөтүүнүн жеткиликтүүлүгүн камсыздоого багытталган Жарлыгы чыккан. Анын алкагында Кыргызстан ЖААК күбөлүктөрүн санарип форматка өткөрдү. Жарандык абалдын актылары тармагында ири көлөмдүү санариптик реформа башталууда. Эми ЖААКтын күбөлүктөрү «Түндүк» мобилдик тиркемеси жана мамлекеттик

электрондук кызматтар порталы аркылуу санарип форматта жеткиликтүү болот. 2025-жылдын 14-апрелинен тартып Бишкек жана Ош шаарларында, ал эми 1-майдан баштап өлкөнүн бардык облустарында «Түндүк» системасында бар маалыматтарды кайталаган кагаз маалымкаттарды берүү токтотулду. Өзгөчө учур катары 50 жаштан жогоркулар, социалдык жактан аярлуу жарандар жана документи Кыргызстандан сыртта пайдалануу зарыл болгон жагдайлар калтырылды. Бул мамлекеттик кызматтарды толук санариптештирүүгө карай маанилүү кадам. Санарип күбөлүк кагаз документ менен бирдей юридикалык күчкө ээ болуп, жарандарга документтерди сактоо жана алып жүрүү зарылчылыгын жокко чыгарат — керектүү маалыматтардын баары «Түндүктө» жеткиликтүү. Беш түрдөгү күбөлүктүн жаңы формалары бекитилди. (KG коду менен туулгандыгы тууралуу, нике, атын өзгөртүү, өлгөндүгү тууралуу) күбөлүктөр. Санарип күбөлүктөрдү киргизүү бир катар артыкчылыктарга ээ болуу менен бланктардын басылышына, сатып алынышына жана логистикасына кеткен чыгымдарды кыскартат.

- Учурда кибер коопсуздук күч алып, көпчүлүктү бушайман кылууда. Мындай шартта жеке маалыматтардын корголушу, коопсуздугу кандай жолго коюлган?

- Эч кандай кооптонууга негиз жок. «Түндүк» тиркемеси адамдын жеке номерине байланган болот. Аны менен катар электрондук кол тамга юридикалык жактан күчкө ээ. Коопсуздук жагы дыкат корголгон. Биздин мекемеде жеке маалыматтарга көзөмөл ишин жүргүзгөн атайын бөлүм иш алып барат.

- Санариптик доордо ири иштерди, долбоорлорду аткарууга чоң команда, айти адистери, заманбап техникалык жабдыктар керектелери чындык. Бул жагдайда мүмкүнчүлүктөрүбүз кандай?

- “Кызмат” ММ түзүлгөндөн кийин Мамлекет Башчысы Садыр Нургожоевич Жапаровдун тапшырмасын аткаруу максатында “Учкун” ишканасынын бир бөлүгүндө “Кызмат” ММ айти блок бөлүмү орун алган. Мамлекет тарабынан заманбап, акыркы үлгүдөгү компьютерлер менен камсыздалды. Кыска мөөнөттө айти адистери иштөө үчүн бардык шарттар түзүлгөн. Мындай мүмкүнчүлүктөр өлкө ичинде жалгыз деп да айтууга болот. Бүгүнкү күндө Борбор Азияда Кыргызстандын санариптик чечимдери, көрсөткүчтөрү жакшы деңгээлде десек болот.

- Алдыда дагы жаңы кандай долбоорлорду аткарганы турасыздар?

- Жарандарга мамлекеттик кызматтарды көрсөтүүнү жөнөкөйлөтүү, санариптик сервистерди өркүндөтүү уланууда. Жакында электрондук кезек системасына жарандар үчүн жаңы ыңгайлуу мүмкүнчүлүктөр кошулду. Эми онлайн-кезекке жазылуу мүмкүнчүлүгү калктын тейлөө борборлорунда (КТБ) гана эмес, ошондой эле “Кадастр” ММде, “Унаа” ММдин системасындагы уюмдарда да жеткиликтүү болду. Тиркемеде реалдуу убакыт режиминде келген жарандардын саны көрсөтүлүп, жарандар эң аз кезек күткөн борборду тандай алышат. Ошондой эле Кыргызстанда автоунааларды онлайн кайра каттоо жана жаңы үлгүдөгү техпаспорт ишке кирди. Бул автоунааларды аралыктан, тез жана ыңгайлуу форматта кайра каттоого мүмкүнчүлүк түзөт. Бул өз кезегинде адам факторун азайтып, коррупциялык тобокелдиктерди кыскартат. Мындан тышкары, транспорт каражаттарын каттоо күбөлүгүнүн жаңы үлгүсү сунушталды. Бул бардык коргоочу элементтер менен камсыздалган. Документ заманбап коопсуздук стандарттарына жооп берип, жарандар аны 10 мүнөттүн ичинде ала алышат. Мындай жаңы чечимдер мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын жогорулатууга, санарип трансформациясын өнүктүрүүгө багытталган. Алдыда өлкөгө келген туристтерди камсыздандырууну электрондоштурууну мерчемделүүдө. Бул дүйнөнүн бир катар өлкөлөрүндө ийгиликтүү ишке ашып келет. Мамлекеттин рейтингине да таасирин берет. Анткени өлкөгө келген жарандардын коопсуздугун камсыздоо зарыл.

Мээрим БАКТЫБЕК кызы

ЖАКШЫНЫН ЖАРЫГЫ

ИЧКИ КЫЗМАТТАГЫ ИЗГИ ИШТЕР

Эгемендүүлүктүн 30 жылында жаза аткаруу тутуму мамлекеттин көңүлүнөн тыш калып, ар бир келген бийлик тарабынан системага “тагдырдын өгөй балдарындай” мамиле кылынып келгени эч кимибизге жашыруун болбосо керек.

А соңку жылдары бул тармакка өзгөчө көңүл бурулуп, кылмыш жоопкерчилигине тартылган жарандар үчүн катар-катар колониялар салынып, жазык тутумунун бир канча мекемелери заманбап тейде оңдолгону, айрыкча, абакта жаткандарга күндүр-түндүр тыным албай, көз салып турган кызматкерлердин маяналары бир кыйла көтөрүлгөнү кубандырууда. Өлкө жетекчилиги бул тармакка оң карап, жылыш жасап, тармактагы кызматкерлердин иштөөсүнө арка-бел, моралдык колдоо көрсөтүүнү көптөн бери атуулдук милдетине айлантып алган мамлекетчил инсандар тууралуу бул сапар азын-оолак кеп кылууга аракет кылдык.

Жыл жаңырар алдында Жазаларды аткаруу мамлекеттик кызматынын №31 мекемесине (мурунку №47 мекеменин бейтапканасы) ички кызматтын отставкадагы генерал-лейтенанты полковниги Марс Жусупбековдун жеке демилгеси менен Ооган согушунун жана согуштук чыр-чатактардын ардагерлеринин “Боевая Братство” коомунун башкармалыгынын төрагасы, генерал-полковник Абдыгул Чотбаев, Баткенчи

жоокерлер республикалык комитетинин төрагасы Сатыбек Молдалиев барышып, андагы мыкты иштеген ондогон кызматкерлерге Ардак грамоталары, кызмат учурунда өзгөчөлүктөрдү көрсөтүшкөн офицерлерди медалдар менен сыйлап, жабык жайлардагы абал менен жеринде таанышып кайтышты.

Жыл жаңырары менен береги Куралдуу күчтөрдүн ардактуу эс алуудагы “оор калибрдеги” генералдары менен полковниктерин өлкө аймагындагы бардык жабык жайларды кыдырып кызматкерлер менен жолугуп, аларга моралдык колдоо көргөзүп, үлгүлүү жүрүш-турушка ээ кызматкерлерди аскердик коомдордун атайын медалдары менен сыйлоо, жаш кадрлар менен тажрыйба бөлүшүү багытындагы алгылыктуу иштерди жүргүзүүгө бел байлаганы турушат.

Калыгул БЕЙШЕКЕЕВ

ДАЙ ДАОГОНУ "ДОСТУК" ОРДЕНИ МЕНЕН СЫЙЛОО ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН

ЖАРЛЫГЫ

Бишкек шаарында катуу тиричилик калдыктарын утилдештирүүнүн негизинде электр энергиясын өндүрүү боюнча экотехнологиялык заводду куруу долбоорун ишке ашырууга кошкон олуттуу салымы үчүн "Цзюньсинь Хуаньбао Кей Джи Инвест" жоопкерчилиги чектелген коомунун башкы директору Дай Даого "Достук" ордени менен сыйлансын.

Кыргыз Республикасынын Президенти С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 23-декабры, №373

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН 2025-ЖЫЛДЫН 28-АВГУСТУНДАГЫ №531 "КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН СУУ РЕСУРСТАРЫ, АЙЫЛ ЧАРБА ЖАНА КАЙРА ИШТЕТҮҮ ӨНӨР ЖАЙЫ МИНИСТРЛИГИНЕ КАРАШТУУ ИЧҮҮЧҮ СУУ МЕНЕН КАМСЫЗДООНУ ЖАНА САРКЫНДЫ СУУЛАРДЫ ЧЫГАРУУНУ ӨНҮКТҮРҮҮ ДЕПАРТАМЕНТИ ЖӨНҮНДӨ ЖАНА КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН СУУ РЕСУРСТАРЫ, АЙЫЛ ЧАРБА ЖАНА КАЙРА ИШТЕТҮҮ ӨНӨР ЖАЙЫ МИНИСТРЛИГИНИН АЙРЫМ МАСЕЛЕЛЕРИ ТУУРАЛУУ" ТОКТОМУНА ӨЗГӨРТҮҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

Кызматкерлердин эмгек укуктарынын кепилдиктерин, ичүүчү суу менен камсыздоо жана саркынды сууларды чыгаруу секторун өнүктүрүүнү башкаруу чөйрөсүндөгү мамлекеттик органдын ишин улантууну камсыз кылуу жана кадрдык потенциалды сактоо максатында, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 4-беренесинин 4-бөлүгүнө, 38-беренесинин 2-бөлүгүнө, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 28-августундагы №531 "Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигине караштуу Ичүүчү суу менен камсыздоону жана саркынды сууларды чыгарууну өнүктүрүү департаменти жөнүндө жана Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигинин айрым маселелери тууралуу" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

– 14-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

"14. Төмөнкүлөр белгиленсин:

1) бул токтомду ишке ашыруу Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигинин бекитилген штаттык санынын жана республикалык бюджетте тиешелүү жылга жана кийинки жылдарга каралган каражаттардын чегинде жүзөгө ашырылат деп;

2) Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигине караштуу Суу ресурстары кызматынын алдындагы "Ичүүчү суу менен камсыздоо жана саркынды сууларды чыгаруу" мамлекеттик мекемесинин иштеп жаткан кызматкерлери (техникалык жана тейлөөчү персоналды кошпогондо) мамлекеттик жарандык жана муниципалдык кызмат чөйрөсүндөгү мыйзамдарда белгиленген квалификациялык жана башка талаптарга ылайык келген шартта кенже, улук жана башка кызмат орундарына дайындалуучу адамдын мамлекеттик органдын кадрлар резервинде турууну жөнүндө талапты эске албастан Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигине караштуу Ичүүчү суу менен камсыздоону жана саркынды сууларды чыгарууну өнүктүрүү департаментинде мамлекеттик жарандык кызматтын тиешелүү кызмат орундарына дайындалууга тийиш деп.".

2. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 26-декабры, №836

"МАНАС" ЭПОСУНУН ҮЧИЛТИГИНДЕГИ БАШКЫ КААРМАНДАРДЫН ЫСЫМДАРЫН КОЛДОНУУ ТАРТИБИ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

"Манас" эпосу жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 5-беренесине, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. "Манас" эпосунун үчилтигиндеги башкы каармандардын ысымдарын колдонуу тартиби тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготту деп таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 25-сентябрындагы №634 "Товардык белгилерде, тейлөө белгилеринде, юридикалык жактардын аталыштарында "Манас" терминин жана анын негизинде келип чыккан сөздөрдү жана сөз айкаштарын пайдалануунун тартибин бекитүү жөнүндө" токтому;

2) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 19-октябрындагы №555 "Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн интеллектуалдык менчик чөйрөсүндөгү айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө" токтомунун 5-пункту.

3. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

4. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып жети күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 26-декабры, №837

ТРАНСПОРТ КАРАЖАТТАРЫНЫН ШАЙКЕШТИГИН БААЛОО ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ АЙРЫМ МАСЕЛЕЛЕР ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

Евразия экономикалык комиссиясынын Кеңешинин 2025-жылдын 23-майындагы №45 "Бажы биримдигинин Комиссиясынын 2011-жылдын 9-декабрындагы №877 чечимине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө" чечимин ишке ашыруу максатында, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Жеке ишкер катары катталган юридикалык жак же жеке жак тарабынан үчүнчү өлкөлөрдөн ташып келинген, чыгарылган күндөн тартып 3 жылдан ашпаган транспорт каражаттарынын шайкештигин баалоо эрежелери тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Жеке ишкер катары катталган юридикалык жак же жеке жак тарабынан үчүнчү өлкөлөрдөн ташып келинген, чыгарылган күндөн тартып 3 жылдан ашпаган транспорт каражаттарынын шайкештигин баалоо боюнча иштерди жүргүзүүгө сейрек учуроочу транспорт каражатын баалоо жөнүндө корутундуну берүү менен (сейрек учуроочу транспорт каражаты үчүн) жумуштарды жүргүзүүгө жана транспорт каражаттарынын конструкциясынын коопсуздугу күбөлүгүн берүүгө аккредитацияланган жана Евразия экономикалык биримдигинин шайкештикти баалоо боюнча органдарынын бирдиктүү реестринин улуттук бөлүгүнө киргизилген контролдоо органдарына (лабораторияларга) ыйгарым укук берилсин.

3. Ушул токтомго ылайык шайкештикти баалоодон өткөн транспорт каражаттары (шасси) Кыргыз Республикасынын аймагында гана жүгүртүүгө чыгарылууга, сатылууга, эксплуатациялоого жана мамлекеттик каттоодон өтүүгө тийиш.

4. Кыргыз Республикасынын Президентинин Иш башкармасына караштуу Транспорт каражаттарын жана айдоочулук курамды каттоо боюнча мамлекеттик борбор мындай транспорт каражатын каттоо жөнүндө күбөлүктө "ТКны Кыргыз Республикасынын аймагында гана эксплуатациялоого жол берилет" деген жазууну көрсөтүү менен ушул токтомго ылайык шайкештикти баалоодон өткөн транспорт каражаттарын каттоону камсыз кылсын.

5. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 26-декабры, №838

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БЮДЖЕТТИК СИСТЕМАСЫНЫН БЮДЖЕТТЕРИНИН УБАКТЫЛУУ БОШ КАРАЖАТТАРЫН ЖАЙГАШТЫРУУ ТАРТИБИН БЕКИТҮҮ ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

Бюджеттик каражаттарды натыйжалуу башкаруу, Кыргыз Республикасынын бюджеттик системасынын бюджеттеринин убактылуу бош каражаттарын жайгаштыруу жол-жоболорунун ачык-айкындыгын жогорулатуу максатында, Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 71, 111-беренелерине, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Кыргыз Республикасынын бюджеттик системасынын бюджеттеринин убактылуу бош каражаттарын жайгаштыруу тартиби тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготту деп таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 11-мартындагы №135 "Кыргыз Республикасынын бюджеттик системасынын бюджеттеринин убактылуу бош каражаттарын коммерциялык банктарга жайгаштыруу тартибин бекитүү тууралуу" токтому;

2) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 22-декабрындагы №704 "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 11-мартындагы №135 "Кыргыз Республикасынын бюджеттик системасынын бюджеттеринин убактылуу бош каражаттарын коммерциялык банктарга жайгаштыруу тартибин бекитүү тууралуу" токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө" токтому;

3) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 27-январындагы №41 "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 11-мартындагы №135 "Кыргыз Республикасынын бюджеттик системасынын бюджеттеринин убактылуу бош каражаттарын коммерциялык банктарга жайгаштыруу тартибин бекитүү тууралуу" токтомуна өзгөртүү киргизүү жөнүндө" токтому.

3. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып жети күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 26-декабры, №839

ЛИЦЕНЗИЯЛАНУУГА ТИЙИШ БОЛГОН, АДАМДАРДЫН ӨМҮРҮНӨ ЖАНА ДЕН СООЛУГУНА ЗЫЯН КЕЛТИРҮҮ ТОБОКЕЛДИГИ МЕНЕН БАЙЛАНЫШКАН КОШУМЧА БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫНЫН ТИЗМЕГИН БЕКИТҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

Билим берүү кызмат көрсөтүүлөрүнүн рыногун кеңейтүү, атаандаштыкка жөндөмдүү чөйрөнү түзүү максатында, "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 23-беренесине, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Лицензиялануга тийиш болгон, адамдардын өмүрүнө жана ден соолугуна зыян келтирүү тобокелдиги менен байланышкан кошумча билим берүү программаларынын тизмеги тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Кыргыз Республикасынын Илим, жогорку билим берүү жана инновациялар министрлиги жана Кыргыз Республикасынын Агартуу министрлиги өздөрүнүн чечимдерин ушул токтомго ылайык келтирсин.

3. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

4. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 26-декабры, №840

А.Ш. АТАМБАЕВДИ КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МАМЛЕКЕТТИК СЫЙЛЫКТАРЫНАН АЖЫРАТУУ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН

ЖАРЛЫГЫ

Бишкек шаарынын Биринчи Май райондук сотунун 2025-жылдын 3-июнундагы өкүмүн аткаруу үчүн, "Кыргыз Республикасынын мамлекеттик сыйлыктары, ардак наамдары жана мамлекеттик сый акылары жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 27-беренесинин 1, 2, 4-бөлүктөрүнө, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 71-беренесине ылайык **токтом кылам:**

1. Атамбаев Алмазбек Шаршенович төмөнкү Кыргыз Республикасынын мамлекеттик сыйлыктарынан ажыратылсын:

1) "Кыргыз Республикасынын Баатыры" Кыргыз Республикасынын эң жогорку артыкчылык даражасы;

2) II даражадагы "Манас" ордени;

3) "Данакер" ордени;

4) "Даңк" медалы.

2. Жокко чыгарылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Президентинин 1999-жылдын 22-апрелиндеги №106 "А.Ш. Атамбаевди "Даңк" медалы менен сыйлоо жөнүндө" Указы;

2) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2007-жылдын 27-ноябрындагы №518 "А.Ш. Атамбаевди "Данакер" ордени менен сыйлоо жөнүндө" Жарлыгы;

3) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2011-жылдын 30-ноябрындагы №311 "Республиканын мамлекеттик жана коомдук ишмерлерин мамлекеттик сыйлыктар менен сыйлоо жөнүндө" Жарлыгынын үчүнчү абзацы;

4) Кыргыз Республикасынын Президентинин 2017-жылдын 27-ноябрындагы №1 "А.Ш. Атамбаевге "Кыргыз Республикасынын Баатыры" эң жогорку артыкчылык даражасын ыйгаруу жөнүндө" Жарлыгы.

3. Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасына караштуу Сот аткаруучулар кызматы белгиленген тартипте мамлекеттик сыйлыктар фондуна андан ары өткөрүп берүү үчүн ушул Жарлыктын 1-пунктунда көрсөтүлгөн Кыргыз Республикасынын мамлекеттик сыйлыктарын жана аларга таандык документтерди алып коюу боюнча чараларды көрсүн.

4. Бул Жарлык кол коюлган күндөн тартып күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Президенти С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 25-декабры, №377

ТУУГАНДАРДЫН БИРГЕ ИШТЕШИНЕ ЖОЛ БЕРИЛҮҮЧҮ МАМЛЕКЕТТИК ЖЕ МУНИЦИПАЛДЫК УЮМДАРДЫН ТИЗМЕГИ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 29-беренесине, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Туугандардын бирге иштешине жол берилүүчү мамлекеттик же муниципалдык уюмдардын тизмеги тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2005-жылдын 16-августундагы №372 "Туугандардын бирге иштешине жол берилүүчү мамлекеттик уюмдардын тизмеси жөнүндө" токтому күчүн жоготту деп таанылсын.

3. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетинин
Төрагасы А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-декабры, №842

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ӨКМӨТҮНҮН 2020-ЖЫЛДЫН 3-ФЕВРАЛЫНДАГЫ №51 "КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН УКУК КОРГОО ОРГАНДАРЫНДА КЫЗМАТ ӨТӨӨНҮ УЮШТУРУУ МАСЕЛЕЛЕРИ ЖӨНҮНДӨ" ТОКТОМУНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

Кыргыз Республикасынын жаза аткаруу системасынын кадр саясатын жакшыртуу жана натыйжалуулугун жогорулатуу максатында, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2020-жылдын 3-февралындагы №51 "Кыргыз Республикасынын укук коргоо органдарында кызмат өтөөнү уюштуруу маселелери жөнүндө" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын укук коргоо органдарында конкурс өткөрүүнүн жана кадрлар резервин түзүүнүн тартиби жөнүндө жободо:

– 13-пунктта: он үчүнчү абзац төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

"– параметрлери укук коргоо органы тарабынан белгиленүүчү сүрөттөр;";

төмөнкүдөй мазмундагы он сегизинчи абзац менен толукталсын:

"– Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленген деңгээлде мамлекеттик тилди билүүсүн күбөлөндүрүүчү ыйгарым укуктуу органдын сертификаты.";

– 30-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

"30. Конкурстун бардык этаптарын өткөрүүдө видео жазуу жүргүзүлөт.";

– 39-пункттун онунчу абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

"Кадрлар резервинен чыгарылган талапкерлерге Кыргыз Республикасынын жарандыгын жоготкондо, окутуу курстарынан, квалификациясын жогорулатуудан, кайра даярдоодон жана стажировкадан өтүүдөн баш тартканда, бош кызмат ордун сунуштоо үчүн чакырууга эки жолу келбегенде жана "Кыргыз Республикасынын укук коргоо органдарында кызмат өтөө жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 10-беренесинин 6-бөлүгүндө каралган учурларда он төрт жумуш күндүн ичинде билдирүү жиберилет.";

2) жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кызматка алгачкы жолу алынган 35 жаштан ашкан адамдар дайындалуучу Кыргыз Республикасынын укук коргоо органдарынын кызмат орундарынын тизмегинде:

– 3-глава төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

"3. Жазаларды аткаруу чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органда

1. Маалыматтык технологиялар тармагындагы адистердин кызмат орундары (IT-адистер).

Эскертүү. Орто жана улук жетектөөчү курамдын кызмат орундарына 35 жаштан жогору, бирок 40 жаштан жогору эмес, адистиги боюнча 5 жылдан кем эмес эмгек стажы бар адамдар кабыл алынышы мүмкүн.

2. Медициналык кызматкерлердин кызмат орундары.

Эскертүү. Орто жана улук жетектөөчү курамдын кызмат орундарына 35 жаштан жогору, бирок 45 жаштан жогору эмес, адистиги боюнча 5 жылдан кем эмес медициналык стажы бар адамдар кабыл алынышы мүмкүн.

Зарыл болгон учурда саламаттык сактоо чөйрөсүндөгү мыйзамдарга ылайык медициналык персоналдын маянасы менен Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексине ылайык эмгек келишими боюнча орто жана улук жетектөөчү курамдагы кызмат орундарын ээлөөгө жол берилет.

3. Курулуш чөйрөсүндөгү адистердин кызмат орундары.

Эскертүү. Орто жана улук жетектөөчү курамдын кызмат орундарына 35 жаштан жогору, бирок 47 жаштан жогору эмес, курулуш жаатында 5 жылдан кем эмес стажы бар адамдар кабыл алынышы мүмкүн.

Зарыл болгон учурда Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексине ылайык эмгек келишими боюнча орто жана улук жетектөөчү курамдагы кызмат орундарын эркин жалданган персоналдын маянасы менен ээлөөгө жол берилет.";

3) жогоруда аталган токтом менен бекитилген Конкурстук тандоосуз кабыл алынуучу Кыргыз Республикасынын укук коргоо органдарынын кызмат орундарынын тизмегинде:

– 3-глава төмөнкүдөй мазмундагы 11-пункт менен толукталсын:

"11. Курулуш чөйрөсүндөгү адистердин кызмат орундары.".

2. Бул токтомду ишке ашыруу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жазаларды аткаруу мамлекеттик кызматынын бекитилген штаттык санынын жана республикалык бюджетте тиешелүү жылга жана кийинки жылдарга каралган каражаттардын чегинде жүргүзүлөт деп белгиленсин.

3. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып жети күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетинин
Төрагасы А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-декабры, №841

2012-ЖЫЛДЫН 28-СЕНТЯБРЫНДА ЯЛТА ШААРЫНДА КОЛ КОЮЛГАН МУНАЙ ЖАНА ГАЗ БОЮНЧА ӨКМӨТТӨР АРАЛЫК КЕҢЕШТИ ЖОЮУ ЖӨНҮНДӨ ПРОТОКОЛДУ БЕКИТҮҮ ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

Мамлекеттик ички жол-жоболорду аткаруу максатында, "Кыргыз Республикасынын эл аралык келишимдери жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 18-беренесине, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. 2012-жылдын 28-сентябрында Ялта шаарында кол коюлган Мунай жана газ боюнча өкмөттөр аралык кеңешти жоюу жөнүндө тиркелген протокол бекитилсин.

2. Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлиги Көз карандысыз Мамлекеттер Шериктештигинин Аткаруу комитетине жогоруда аталган Протоколдун күчүнө кириши үчүн зарыл болгон мамлекеттик ички жол-жоболор Кыргыз Республикасы тарабынан аткарылгандыгы жөнүндө кабарласын.

3. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып жети күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер
Кабинетинин Төрагасы А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-декабры, №843

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН 2025-ЖЫЛДЫН 22-ЯНВАРЫНДАГЫ №29 "ЖАСАЛМА ИНТЕЛЛЕКТТИ ӨНҮКТҮРҮҮ МАСЕЛЕЛЕРИ БОЮНЧА УЛУТТУК КЕҢЕШ ЖӨНҮНДӨ" ТОКТОМУНА ӨЗГӨРТҮҮ КИРГИЗҮҮ ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

Жасалма интеллектти өнүктүрүү маселелери боюнча улуттук кеңештин курамын актуалдаштыруу максатында, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 22-январындагы №29 "Жасалма интеллектти өнүктүрүү маселелери боюнча улуттук кеңеш жөнүндө" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

– жогоруда аталган токтомдун 1-тиркемеси ушул токтомдун тиркемесине ылайык редакцияда баяндалсын.

2. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер
Кабинетинин Төрагасы А.КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-декабры, №844

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий гезити
ЭРКИН-ТОО

ДЕНИ САК ӨЛКӨ – ДЕНИ САК УЛУТ

Республикалык кан аркылуу жугуучу вирустук гепатитке каршы күрөшүү жана ВИЧ-инфекциясын көзөмөлдөө борборунун директору **Үмүткан ЧОКМОРОВА:**

"БИРИ-БИРИБИЗГЕ КАМ КӨРҮҮ МЕНЕН ВИЧти БИРГЕ ЖЕҢЕБИЗ"

Республикалык кан аркылуу жугуучу вирустук гепатитке каршы күрөшүү жана ВИЧ-инфекциясын көзөмөлдөө борборунун директору Чокморова Үмүткан Жусуповна биз менен болгон баарлашуусунда учурда жүргүзүлүп жаткан аракеттер, алардын натыйжасында пайда болгон ийгиликтер тууралуу айтып берди.

– Үмүткан айым, жыл сайын 1-декабрда Бүткүл дүйнөлүк СПИДге каршы бир айлык өткөрүлүп келет. Мына ушул иш-чараны кандай өткөрүп алдыңыздар?

– Быйыл "Өзүңө жана башкаларга кам көрүү менен ВИЧти бирге жеңебиз" деген девиздин алдында өлкөбүздө СПИДге каршы күрөшүү күнүнө арналган бир айлык иш-чаралар өткөрүлдү. Калктын ВИЧ/СПИД маселелери боюнча маалымдуулук деңгээлин жогорулатуу менен ВИЧ инфекциясынын алдын алуу боюнча бир айлык жана 2025-жылдын 1-декабрында – Бүткүл дүйнөлүк СПИДге каршы күрөшүү күнүн өткөрүү жөнүндө Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин №152 буйругунун негизинде Улуттук борборлордун, республикалык, облустук, шаардык, райондук саламаттык сактоо уюмдарынын, Бишкек шаарынын мэриясынын саламаттык сактоо башкармалыгынын жетекчилери, И.К.Ахунбаев атындагы КММАнын, С.Б. Данияров атындагы КММКДжКЖИнун ректорлору, медициналык колледждердин, облустук жана Бишкек шаардык кан аркылуу жугуучу вирустук гепатиттерди жана ВИЧ-инфекциясын көзөмөлдөө борборлорунун директорлоруна жер-жерлерде бир айлыкты өткөрүү боюнча иш-чаралардын планын иштеп чыгууну жана ишке ашырууну, ММКларды жана блогерлерди тартуу, ошондой эле теле-радио эфирлерин өткөрүү аркылуу ВИЧ/СПИД маселелери боюнча калктын маалымдуулук деңгээлин жогорулатуу милдеттендирилген.

Бир айлыктын алкагында өткөрүлгөн сынактын жыйынтыгы менен 2025-жылдын 25-декабрында "Биз бирге өзүбүзгө жана баарына кам көрүп, ВИЧти жеңебиз" аттуу улуттук медиа сынагынын сыйлыктарын тапшыруу аземи өткөрүлүп, медиа-иштерди баалоонун жыйынтыгы боюнча калыстар тобунун мүчөлөрү бир добуштан конкурстун жеңүүчүлөрүн аныкташты. «Басма жана онлайн ЖМКларда, ошондой эле башка санарип медиа аянтчаларында жарыяланган мыкты материал» номинациясы боюнча — Ничипорова Нина («Вечерний Бишкек» басма үйү); «Мыкты радиоматериал» номинациясы боюнча – Рысмамбетова Нурайым («Sputnik» маалымат агенттиги); «Мыкты телекөрсөтүү материалы» номинациясы боюнча — Асамбаев Калыгул («Ала-Тоо 24» каналы, УТРК) сыйланды.

Медиа-иштерди баалоонун жыйынтыгы боюнча калыстар тобунун мүчөлөрү бир добуштан «Позитивдүү жаштар» коомдук фонду тарабынан берилген байгеге кызыктыруучу сыйлыктар менен сыйлангандар болду. Алар: Кожоназарова Асылзат («Чекит Медиа» сайты); Усенова Гүлбүбү (УТРКнын «Радиоклиника» программасы); Туратбек кызы Гулира (УТРК–Нарын).

1-декабрь – Бүткүл Дүйнөлүк СПИДге каршы күрөшүү күнү 1998-жылдан бери өткөрүлүп келүүдө. Бүткүл дүйнөлүк СПИДге каршы күрөшүү күнүнүн максаты – ВИЧ-инфекциясынын жана СПИД боюнча глобалдык маалымдуулукту жогорулатуу жана пандемияга каршы эл аралык тилектештикти көрсөтүү. Бул күнү мамлекеттик жана жеке секторлордогу өнөктөштөргө пандемиянын абалы жөнүндө маалымат таратуу, ВИЧ жана СПИДдин алдын алуу, дарылоо жана кам көрүү боюнча прогресске көмөк көрсөтүү үчүн эң реалдуу мүмкүнчүлүк берилет.

– Үмүткан Жусуповна, узак жылдардан бери ушул мекемени ийгиликтүү жетектеп, аны менен кошо мезгил өтүшү менен СПИД дартынын абалына кесипкөйлүк бааңызды берип келе жатасыз. Учурда мамлекетте абал кандай?

– Азыркы заманда ВИЧ-инфекциясынын эпидемиясы көп өлкөлөргө таасирдүү социалдык-экономикалык кризис алып келип жаткандыгы эч кимге жашыруун эмес. Бул илдет өтө көп терс таасирин калтырып жатат. Анткени ВИЧ/СПИД бүткүл дүйнөлүк коомчулуктун жана коомдук саламаттыкты сактоонун глобалдык көйгөйүнө айланып бараткат. Азыркы шартта АИВ-инфекциясынын эпидемиясы Жер шары боюнча, айрыкча Чыгыш Европа жана Борбордук Азия өлкөлөрүндө, анын ичинде Кыргызстанда таркалуусу уланууда.

АИВ-инфекциясынын эпидемиясынын алдын алуу боюнча биздин өлкөбүздө чечкиндүү жана натыйжалуу иш-чаралар көрүлүп келүүдө. Кыргыз Республикасында саламаттыкты сактоону реформалоого багытталган Улуттук программанын бирден-бир максаты – бул өлкөнүн аймагында АИВ илдетинин жайылышын көзөмөлгө алуу жана анын таркалуусун азайтуу болуп эсептелет. Ошондуктан кан аркылуу жугуучу вирустук гепатиттерди жана адамдын иммундук жетишсиздик вирусун көзөмөлдөө борборуна өзгөчө милдеттер жүктөлгөн.

– ВИЧ инфекциясы менен гепатит оорусунун алдын алуу боюнча 2030-жылга Глобалдык максаттар коюлган жана максатка жетүү үчүн кандай иштер жүргүзүлүп жатат?

– ВИЧ инфекциясы жана кан аркылуу жугуучу гепатит оорулары бир эле биздин Кыргызстанда эмес, бүткүл дүйнө жүзүндө адам баласынын ден соолугун көзөмөлдөөдө актуалдуу маселелердин катарында турат. Бүгүнкү күнү негизги максатыбыз: ВИЧ-инфекциясын жуктуруп алгандарды эрте аныктоо жана алар ооруну башкаларга жуктура электе дарылоону эрте баштоо.

2015-жылы 25-сентябрда БУУнун Башкы ассамблеясы тарабынан кабыл алынган резолюциясында Туруктуу өнүгүүнүн максаттарынын бири катары дүйнө коомчулугуна 2030-жылга СПИД, кургак учук, безгек жана гепатит ооруларынын бир дагы жаңы учуру катталбасын деген максат-милдеттенмелер коюлган. Бул максаттарды ишке ашыруу үчүн ЮНЭЙДС (Бириккен улуттар уюмунун ВИЧ/СПИД боюнча программасы) Эл аралык уюму тарабынан 2026-жылга 95:95:95 стратегиясы кабыл алынган. Бүгүнкү күнгө алдын ала маалымдоочу "СПЕКТРУМ" программасынын негизинде 12000 ВИЧ-инфекциясын алып жүрүүчү тирүү адамдар жашайт. Бул стратегиянын негизинде 2026-жылга карата ВИЧ-инфекциясын алып жүргөндөрдүн 95 пайызы өзүнүн статусун билиши керек. Биз 9034 адамды же 82% аныктадык. Дагы 2000ге жакын вирусту алып жүрүүчүлөрдү табышыбыз керек. ВИЧ-инфекциясын алып жүргөндөрдүн 95 пайызы дарылануучу камтылышы кажет. Биз тапкан 9034 адамдын ичинен 6357си же 70% дарылоого камтылды. Дарыланып жаткандардын 95 пайызы ВИЧ-инфекциясын алып жүргөндөрдүн канынан вирустун саны аныкталбашы керек. Азыркы учурда 6357 даарылануучу камтылгандардын ичинен 5791де вирустун көлөмү аныкталбайт, биз 91%га жеттик.

– Бул стратегияга жетүү үчүн бизде кандай мүмкүнчүлүктөр бар?

– 2021-жылы Кыргыз мамлекети БУУнун Башкы ассамблеясынын 95-95-95 стратегиясына жетүү милдеттенмесин кабыл алган. Мамлекеттик каржылоонун 2016-жылдан бери көбөйүшүнө байланыштуу, ВИЧ-инфекциясын алып, жүрүүчүлөрдү аныктоочу тест-системалардын жана дарылоочу (АРТ) антиретровирустук дарылардын 80%ы мамлекеттин эсебинен каржыланат, 20% ГФ тарабынан сатылып берилет. ВИЧ-инфекциясы аныкталары менен дарылоо башталат. Белгилей кетчү жетишкендиктердин бири – бул ыкманын негизинде ВИЧ-инфекциясын жуктуруп алгандардын ден-соолугунун оңолушу, узак жашоосу, өнөктөшүнө жана боюнда бар кезде түйүлдүккө ВИЧ-инфекциясын жуктуруу коркунучунун азайышы болуп саналат.

Боюнда бар аялдарды 2021-жылга чейин өнөктөшү менен бирдикте бир жолу каттоого турганда ВИЧке текшерилсе, азыркы учурда ВИЧ-инфекциясы балдардын арасында катталып жаткандыгын эске алып 2 жолу текшерүүнү (биринчи жана үчүнчү үч айлыгында) 2021-жылдан баштап киргиздик. Эгер аял каттоого турбай төрөткө келсе, чыпалактан кан алып тестирлөө жүргүзүлөт жана оң натыйжа чыкса АРТга кошуу үчүн бардык төрөт бөлүмдөрү экспресс-тесттер, эне жана ымыркай үчүн АРВ (антиретровирустук) дарылар менен камсыз кылынган. Биздин эң чоң ийгиликтерибиздин бири ВИЧ инфекциясынын энеден балага берилүү жолун болуп көрбөгөндөй азайтканыбыз болду. Мындан 10 жыл мурун энеден балага берилүү жолу 39 пайызды түзсө, азыр 2,4 пайызга түшүрдүк. ВИЧ инфекциясы менен жашаган ата-энелерден таза балдар төрөлүп жатат. Эгерде жубайлардын бирөөсү оорул жатса, бирөөсүнө жукпайт. Бул биздин мекемелерибиздин заман талабына жараша иштеп жаткандыгынын далили десек болот.

Лабораториялык жол менен тастыктоо мөөнөтү кыскартылды. Мурда 2 ай ичинде жыйынтыгы чыкса, бүгүнкү күндө 1 күн ичинде жыйынтыгы берилет.

Электрондук система (ЭС) толук киргизилди. Бул электрондук карта, лабораторияда электрондук каттоо жана жыйынтыгын электрондук форматта берүү болуп саналат. ВИЧ-инфекциясын алып жүрүүчүлөрдү эрте аныктоо үчүн жаңы ыкма – чыпалактан кан алып экспресс-тест менен аныктоо үй-бүлөлүк дарыгерлер топторунда жана жалпы дарыгерлер борборлорунда, ошондой эле эл аралык уюмдардын каржылоосу менен 2022-жылдан тарта өзүн-өзү тестирлөө ыкмасы менен ВИЧке тестирлөө киргизилген.

Андан башка аярлуу топтордун арасында алдын алуу программалары иштейт. Кыргызстанда 24 метадон менен алдын

→

алуучу пункттар бейөкмөт уюмдарда, үй-бүлөлүк дарыгерлер борборлорунда жана Мамлекеттик жазаны аткаруу мекемесинде иштеп жатат. Бүгүнкү күнү 800-950 баңги затын ийне аркылуу колдонгон адамдар метадон программасына камтылган. 19 бейөкмөт уюмунун базасында колдонулган шприцтерди алмаштыруучу пункттар иш алып барууда. 19 бейөкмөт уюмдарынын базасында аярлуу топтордун арасында ВИЧ-инфекциясын алып жүргөндөрдү шилекейден аныктоо ыкмасы киргизилди.

– Оорулуулар өзүнүн оорусун кандай кабыл алышат? Дарыгерлер менен тыгыз байланышта болуп дарылануунга кызыгышабы?

– Албетте мында маселе бар. Маселен, өзүнүн анализинин жыйынтыгын укканда өзүн-өзү кодулагандар болот. Анализдин жыйынтыгына ишенбестик пайда болот да, көпкө чейин борборго келүүдөн баш тартышат. Же жашаган жерин өзгөртүшөт, анализ тапшырууда туура эмес дарек айтып коюшат. Эң өкүнүчтүүсү, убакытты өткөрүп жиберишип, акыркы терминалдык СПИД стадиясына жеткенде кайрылышат (кошумча оорулар: кургак учук, гепатиттер ж.б. оорулар пайда болот), көпчүлүгү өлүмгө дуушар болушат. Медициналык кызматкерлер жашаган жерине бир нече жолу барууга туура келет, дарылануудан баш тартышат.

– Үмүткан Жусуповна, ВИЧ-инфекциясынын таралышы жана анын кесепети тууралуу айтып берсеңиз...

– ВИЧ/СПИД дүйнө жүзүндө күч алып, чагылгандай тез таркап жатат. Окумуштуулардын маалыматы боюнча бир күндө 16000, минутасына 11 адам ооруну жуктуруп алууда. Дагы бир өкүнүчтүү жагы, бул оору продуктивдүү эмгекке жарамдуу калктын катмарына таралып жаткандыгында. "Бул оору менен оорубайм" деп эч ким кепилдик бере албайт. Оору жашына, бийлигине, байлыгына, улутуна карабайт, баарыбызга бирдей коркунуч бар. Республикада алгач бул оору 1987-жылы катталган. 1987–1996-жылга чейин учкучтарды даярдоочу аскердик окуу жайына Африкадан жана башка өлкөлөрдөн келип окугандардан, доктор Назаралиевдин клиникасына келип дарыланышкан баңгиден жапа чеккен чет элдик жарандардан катталып келген. 1996-жылга чейин Кыргызстан өз атуулдарынан СПИД оорусу катталбаган бирден-бир өлкө болуп келгенбиз.

2025-жылдын 1-декабрына карата бардыгы – 15391 ВИЧ-инфекциясын алып жүргөндөр катталды, анын ичинен КР-нын жарандары – 14477. Эпидемия башталгандан бери 3776 киши каза болду, 870и чет элдик атуулдар. Бул оору бардык региондордо катталууда: Жалпы катталгандардын ичинен Бишкек шаарында 4161(28,7%) учур, Ош - 3587 (24,7%), Чүй - 3520 (24,3%), Жалал-Абад - 1681 (11,6%), Ысык-Көл - 600 (4,1%), Баткен - 386 (2,7%), Нарын - (4%), Талас облусунда - 227учур (1,6%) катталган. Жынысы боюнча: эркектер-63,0%ды, аялдар -37,0%ды түзөт. Жугуу жолдору боюнча: жыныстык жол-63,3%, кан аркылуу жугуу жолу-29,4 %, энеден балага берилген жолу 2,3%, такталбагандар 4,9%ды камтыйт.

Этияттыктын жетишсиздиги жана өз ден-соолугуна жоопкерчиликсиз мамиле

кылуу ВИЧ-инфекциясынын жыныстык жол аркылуу таралышына өбөлгө түзүүдө. Жыл сайын жаңы аныкталган учурлардын арасында 2017-жылдан 2025-жылга чейин 73%дан 79,9%га өскөн. Ал эми парентералдык (инъекциялык наркотиктерди колдонгондо) жол менен 2017-жылдан 2024-жылга чейин 25%дан 1,7%га чейин азайган.

– Бул дарттын калктын калың катмарына тарабашы үчүн кандайдыр бир мыйзамдык чара көрүлүшү керек да. Сиздердин борбор кандай нормативдик документтердин негизинде иштерди алып барат?

– АИВ-инфекциясы жаатындагы мамлекеттик саясат көп сектордук мамилеге негизделген. Азыркы учурда "ВИЧ/СПИД жөнүндө" Мыйзам кайра каралып чыгып, "Коомдук саламаттык сактоо жөнүндө", "Калктын саламаттыгы жөнүндө" мыйзамдарга интеграцияланган. Министрлер Кабинетинин алтынчы «Кыргыз Республикасында 2027–2030-жылдарга ВИЧ-инфекциясын жана вирустук гепатиттерди жоюу боюнча мамлекеттик программасы» иштелип чыгып жатат. Буйруса, жылдын аягына чейин мамлекет тарабынан бекитилет. Бул программада адамдын иммунодефицит вирусунан (АИВ-инфекциясы) пайда болуучу өнөкөт оорулардын жана вирустук гепатиттердин жайылышынын алдын алуу боюнча Кыргыз Республикасынын мамлекеттик саясатынын максаты, милдеттери жана негизги багыттары аныкталган. Программаны ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планы каралууда. Кыргыз Республикасынын министрликтерине, мамлекеттик комитеттерине, административдик ведомстволоруна, Кыргыз Республикасынын өкмөтүнүн облустардагы ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнө, жергиликтүү мамлекеттик администрацияларга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына иш-чаралар планын аткаруу милдеттендирилген.

- Деги эле оорунун алдын алуу боюнча мамлекеттик саясатты координациялоо кимге жүктөлгөн?

- АИВ-инфекциясын жеңүү маселелери боюнча министрликтердин, ведомстволордун, жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарынын, жарандык коом мекемелеринин, жалпыга маалымдоо каражаттарынын ишин координациялоону жана оптималдаштырууну күчөтүү үчүн КР Министрлер Кабинетине караштуу АИВ/

СПИДге, кургак учукка жана безгеке каршы күрөшүү боюнча мамлекеттик координациялык кеңештин иши КР Министрлер Кабинетине караштуу Коомдук саламаттыкты сактоо боюнча коомдук координациялык кеңештин ишине интеграцияланган.

– ВИЧ-инфекциясын жана гепатиттин алдын алуу үчүн кандай иштер жүргүзүлүп жатат?

– ВИЧ-инфекциясы боюнча айтсам, ВИЧти алып жүргөн энеден төрөлгөн ымыркайдын согончогунан кан алып текшерүү ыкмасы киргизилген. Муну менен ымыркайда ВИЧ-инфекциясы бар же жок экени биринчи 48 саатта эле аныктоого мүмкүнчүлүк түзүлдү. Акыркы эки жылдын ичинде өзүн-өзү тестирлөө, катнашка чейинки алдын алуу ыкмасы, боюнда бар аялдарды ВИЧ-инфекцияга 2 жолу (биринчи жана үчүнчү үч айлыкта) текшерүү, бейөкмөт уюмдардын базасында дарылоо жана бардык стационарларда кан аркылуу экспресс тестирлөө ыкмалары киргизилди.

Республика боюнча Россия Федерациясы тарабынан гуманитардык жардам катары берилген 9 мобилдик клиника иштеп жатат. Клиниканын негизги максаты алыскы региондордо жашагандардын, аярлуу топтордун жана мигранттардын арасында алдын алуу иштерин жүргүзүү жана жугуштуу ооруларды эрте аныктоо болуп саналат. Бул клиниканын ичинде УЗИ, ЭКГ аппараттары, акушердик керебет, аспаптары менен жана лабораториясы бар. Манжадан алынган кандан бир убакта 4 инфекцияны: ВИЧти, вирустук гепатиттин В жана С түрүн жана сифилис оорусун аныктаса болот.

Мобилдик клиниканын аркасы менен 2016-жылдан бери 132 326 киши экспресс-тест менен текшерилип, анын ичинен 31 ВИЧ-инфекциясын алып жүргөндөр, 4795 гепатит оорусунун "В" түрү жана 1368 "С" түрү, 1159 сифилис оорусу менен ооругандар аныкталып, андан ары тастыкталып, бүгүнкү күндө тийиштүү дарыларын алышууда.

Вирустук гепатит ооруларынын алдын алуу үчүн көптөгөн аракеттер жүргүзүлүп жатат. Кыргыз Республикасында Чыгыш Европа жана Орто Азия өлкөлөрүндө биринчилерден болуп гепатиттин В түрүнүн алдын алуу үчүн чоңдор арасында 2023-жылдан тарта ыктыярдуу акысыз эмдөө жүргүзүлүүдө. 2025-жылдын 1-декабрына карата эмдөөнүн 1-дозасын-300911, 2-дозасын -24191*, 3-дозаны –192591 адам алды.

2023-2024-жылдар ичинде 2025-жылдын 1-декабрына чейин республика боюнча вирустук гепатиттерге 2 195 360 акысыз анализдер жасалып, анын ичинен вирустук "В" гепатитине – 1 099 583 адам текшерилип, 36 663 адамдан вирустук В гепатити аныкталган, вирустук "С" гепатитине 1 095 777 адам текшерилип, 20664 адамдан оң жыйынтык аныкталган, бүгүнкү күнгө 5173 вирустук гепатит С менен ооругандар айыкты.

Ар бир оң белги аныкталганда райондук, облустук, республикалык санэпид.көзөмөлдөө борборлоруна шашылыш билдирүү берилип, алар тарабынан жаңы учур же өнөкөт оору экендиги такталат.

Андан тышкары гепатит менен ооруган адамдарга ЭТ, вакцинация, лабораториялык анализдер (ИФА, ПЦР), дарылоо мамлекеттен акча каражаты бөлүнгөндүгүнө байланыштуу бекер жүргүзүлүүдө, ошондой эле боорду эластографиялоо (фиброскан) үчүн үч аппарат сатылып алынды, азыркы учурда адистер окутулуп, изилдөөлөр жүргүзүлүүдө (Бишкек, Ош, Жалал-Абад шш.).

– Ооруну кандайча токтотууга болот жана кантип алдын алуу керек?

– Ооруну токтотуп калуунун бирден-бир куралы бул – маалымат. Элге тынбай маалымат берип, түшүндүрүү иштерин жүргүзө берүү керек. Оорукана ичинде ВИЧ-инфекциясынын, гепатит оорусунун «В», «С» түрлөрүнүн медициналык аспаптар аркылуу тарашынын алдын алуу максатында колдонулган аспаптардын туура жугушсуздандырылышына, жуупп-тазаланышына, стерилизация болушуна жана донордун канынын жогорудагы инфекцияга текшерилбей куюлушуна, ВИЧ-инфекцияга текшерилүүгө көрсөткүчү бар контингенттердин толук текшерилүүсүнө катуу көзөмөл жүргүзүлөт.

Жогоруда белгилегенимдей СПИД оорусуна каршы күрөшүү бир гана медициналык кызматкерлердин жумушу эмес, жалпы коомчулук бирдикте иш алып барышыбыз зарыл. Облустарда облустук мамлекеттик администрациясынын алдындагы ВИЧ, кургак учук жана безгек боюнча координациялык комитеттердин иштерин жандандыруу керек.

– Маанилүү маегиңиз үчүн Сизге чоң рахмат. Жоопкечиликтүү зор иштериңизди ийгиликтер жылоолой берсин!

Биз жогоруда кан аркылуу жугуучу вирустук гепатиттерди жана ВИЧ инфекциясын көзөмөлдөө борборунун директору Чокморова Үмүткан Жусуповна менен учурда көйгөйлүү дарт менен күрөшүүдө кандай иш-чаралар жүрүп жаткандыгы тууралуу маек курдук. Аталган борбордо ушул дарттын алдын алып сактануу үчүн мамлекетибиздин жарандары менен олуттуу, маанилүү аракеттер болуп жатканы коомчулугубузга маалым. Үмүткан айымга, коллективине ийгиликтерди каалайбыз. Элибизди ушул дарттардан сактоодо жалпы жамааты менен бирге опол-тоодой аракеттерди жасай бере тургандыктарына ишенебиз.

Раиса ДҮЙШӨНБЕКОВА

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий гезити
ЭРКИН-ТОО

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ФИНАНСЫ МИНИСТРЛИГИНИН 2023-ЖЫЛДЫН 27-СЕНТЯБРЫНДАГЫ №5-Б "КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БЮДЖЕТТИК КЛАССИФИКАЦИЯСЫН БЕКИТҮҮ ТУУРАЛУУ" БУЙРУГУНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ФИНАНСЫ МИНИСТРЛИГИНИН

БУЙРУГУ

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-мартындагы №115 "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндө" токтомуна ылайык **буйрук кылам:**

1. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин 2023-жылдын 27-сентябрындагы №5-Б "Кыргыз Республикасынын Бюджеттик классификациясын бекитүү тууралуу" буйругуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда баяндалган буйрук менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Бюджеттик классификациясына:

1) "1.Кирешелер классификациясы" главасына төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

- "11 Салыктык кирешелер" категориясына, "115 Эл аралык соода жана тышкы операция үчүн салыктар" тобу:
- "11511100 Электрондук соода товарларына карата бажы алымдары" элементи менен толуктaлсын;
- "11513100 Чет өлкөлүк автоташуучулардан жыйым" элементи алып салынсын;
- "14 Салыктык эмес кирешелер" категориясында:
- "1415 Ресурстарды пайдалануу жана чалгындоо үчүн ижара акы жана жыйымдар" топчо:
- "14151200 Жер казынасын пайдалануу укугуна лицензияны кармоо үчүн жыйым" элементинде "жер казынасын" деген сөздөргө чейин "жергиликтүү бюджетке" деген сөздөр менен толуктaлсын;
- "14151300 Республикалык бюджетке жер казынасын пайдалануу укугуна лицензияны кармоо үчүн жыйым" элементи менен толуктaлсын;
- "1423 Акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөрдөн түшүүлөр" топчодон:
- "14232700 Театралдык постановкаларды көргөзүү үчүн акы" элементи алып салынсын;
- "14239 Дагы башка түшүүлөр" беренеси бардык элементтери менен алып салынсын;
- "1424 Башка иштерден каражаттардын түшүүсү" топчонун "14243300 Жатаканаларда жашоо үчүн түшүүлөр" элементинде "жатаканаларда" деген сөздөн кийин "жана офицердик курамдын үйлөрүндө" деген сөздөр менен толуктaлсын;

2) Кирешелердин классификациясын колдонуу тартибинде:

- "11 Салыктык кирешелер" категориясында, "115 Эл аралык соода жана тышкы операцияларга салыктар" тобу:
- "11511100 Жеке жактар тарабынан электрондук соода аркылуу сатып алынган товарларга карата Евразия экономикалык биримдигинин бажы аймагына алып кирүүгө байланыштуу алынуучу бажы алымынын каражаттары эске алынат" элементи менен толуктaлсын;
- "11513100 Чет элдик авто ташуучулардан жыйымдар, Кыргыз Республикасынын аймагынан үчүнчү мамлекеттердин аймагына же үчүнчү мамлекеттердин аймагынан Кыргыз Республикасынын аймагына чет элдик авто ташуучулар атайын уруксаты жок жүктөрдү ташуу үчүн жыйымдардын түшүүсү каралат" элементи алып салынсын;
- "14 Салыктык эмес кирешелер" категориясында:
- "141 Менчиктен кирешелер жана пайыздар" топчо:
- "14151200 Кыргыз Республикасында пайдалуу кен казып алууларды издөө жана/же чалгындоо жана/же иштеп чыгуу максатында кендерди пайдалануу укугуна лицензияларды кармоо үчүн жыйымдар эсепке алынат" элементинде "Республикасында" деген сөздөн кийин "жергиликтүү бюджетте" деген сөздөр менен толуктaлсын;
- "14151300 Кыргыз Республикасында пайдалуу кен казып алууларды издөө жана/же чалгындоо жана/же иштеп чыгуу максатында кендерди пайдалануу укугуна лицензияларды кармоо үчүн жыйымдар республикалык бюджетте эсепке алынат" элементи менен толуктaлсын;
- "142 Товарларды сатуудан жана кызмат көрсөтүүдөн кирешелер" тобунда:
- "14232700 Театралдык постановкаларды көрсөтүү, атап айтканда: спектакль, балет, опера, цирк программасы, концерттик программа ж.б. көрсөткөндүк үчүн төлөмдөр эсепке алынат" элементи алып салынсын;
- "14239 Башка түшүүлөр" топчо бардык элементтери менен бирге алып салынсын;
- "1424 Башка иштерден каражаттардын түшүүсү эсепке алынат" топчонун "14243300 Окуу жайына таандык жатаканада жашагандыгы үчүн студенттерден, кызматкерлерден же башка адамдардан алынган акча каражаттары эсепке алынат" элементи төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын "Жатаканаларда, офицердик курамдын үйлөрүндө жашагандыгы жана коммуналдык тейлөөгө кеткен чыгымдарды жабуу үчүн түшкөн каражаттар, башкача айтканда, окуу жайга таандык жатаканада жашагандыгы үчүн студенттерден, кызматкерлерден же башка адамдардан алынган акча каражаттары эске алынат.";

3) "2. Чыгашалардын экономикалык классификациясы" главада:

- "217 Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу" тобунун "22171 Медициналык багыттагы медикаменттерди жана буюмдарды алуу" топчосу төмөнкү элементтер менен толуктaлсын:
- "22171500 Эпизоотияга каршы иш-чаралар үчүн ветеринардык дары каражаттарын алуу";
- "22171600 Асыл тукум материалдарын алуу";

4) "Чыгымдардын экономикалык классификациясын колдонуу тартибинде":

- "217 Товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу" тобунун "22171 Медициналык багыттагы медикаменттерди жана буюмдарды сатып алуу" топчосу төмөнкү элементтер менен толуктaлсын:
- "22171500 Профилактикалык диагностикалык жана ликвидациялык ветеринардык иш-чараларды жүргүзүүдө колдонулуучу ветеринардык препараттарды, вакциналарды, диагностикалык каражаттарды жана дезинфекциялоочу каражаттарды сатып алууга байланыштуу чыгымдар",
- "22171600 Асыл тукум (генетикалык) материалын, анын ичинде үрөндүк материалды, эмбриондорду, асыл тукум малды, ошондой эле айыл чарба жаныбарларын көбөйтүү, асыл тукумдук сапатын жакшыртуу жана өндүрүмдүүлүгүн жогорулатуу үчүн зарыл болгон башка биологиялык ресурстарды сатып алууга байланышкан чыгымдар";

5) "4. Функционалдык классификация" главада:

- "7017 Мамлекеттик карыз жана баалуу кагаздар менен байланышкан операциялар" топчо "70173 Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсеби" коду менен толуктaлсын;

6) "Функционалдык классификациясын колдонуу тартибинде":

- "7017 Мамлекеттик карыз жана баалуу кагаздар менен байланышкан операциялар" топчосу "70173 Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жумшартуу эсеби Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жумшартуу эсебине каражаттардын келип түшүүсүн жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жумшартуу эсебине каражаттарды которууну камтыйт" коду менен толуктaлсын:

7) 5. Ведомстволук классификация" главада:

төмөнкү коддор жана министрликтер/ведомстволордун аталышы менен толуктaлсын:

- "15320 Кыргыз Республикасынын Президентинин Иш башкармасына караштуу Транспорт каражаттарын жана айдоочулук курамды каттоо боюнча мамлекеттик борбору".
- "19140 Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасына караштуу Сот аткаруучулар кызматы";
- "23320 Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигине караштуу "Е-Дипломат" мамлекеттик мекемеси";
- "26860 Кыргыз Республикасынын мамлекеттик карызын жеңилдетүү эсеби";
- "31911 Кыргыз Республикасынын Илим, жогорку билим берүү жана инновациялар министрлиги (кош каржылоо)";
- "31921 Кыргыз Республикасынын Илим, жогорку билим берүү жана инновациялар министрлиги (грант)";
- "31931 Кыргыз Республикасынын Илим, жогорку билим берүү жана инновациялар министрлиги (кредит)";
- "41141 Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигине караштуу Ичүүчү суу менен камсыздоону жана саркынды сууларды чыгарууну өнүктүрүү департаменти";
- "41240 Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигине караштуу Суу ресурстары кызматынын алдындагы "Ичүүчү суу менен камсыздоо жана саркынды сууларды чыгаруу объекттерин капиталдык куруу башкармалыгы";
- "41310 Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигине караштуу Ветеринардык жана фитосанитардык көзөмөл кызматы";
- "61 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик салык кызматы";
- "61110 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик салык кызматы (аппарат)";
- "61120 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик салык кызматы (ведомстволук мекемелер)";
- "61130 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик салык кызматынын "Салык Сервис" мамлекеттик мекемеси".
- "62 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик бажы кызматы (аппарат)";
- "62110 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик бажы кызматы (аппарат)";
- "62120 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик бажы кызматы (ведомстволук мекемелер)";
- "78 Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Виртуалдык активдер жана блокчейн-технологиялар чөйрөсүн өнүктүрүү боюнча улуттук кеңештин катчылыгы" мамлекеттик мекемеси;
- "78120 Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Виртуалдык активдер жана блокчейн-технологиялар чөйрөсүн өнүктүрүү боюнча улуттук кеңештин катчылыгы" мамлекеттик мекемеси (аппарат)";
- 34 "Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги" коду бардык ведомстволук классификациялар менен төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын;
- "34 Кыргыз Республикасынын Агартуу министрлиги";
- "34110 Кыргыз Республикасынын Агартуу министрлиги (аппарат)";
- "34121 Кыргыз Республикасынын Агартуу министрлиги (ведомстволук билим берүү жана маданият мекемелери)";
- "34141 Кыргыз Республикасынын Агартуу министрлиги (ведомстволук баштапкы кесиптик билим берүү мекемелери)";
- "34911 Кыргыз Республикасынын Агартуу министрлиги (кош каржылоо)"
- "34921 Кыргыз Республикасынын Агартуу министрлиги (грант)";
- "34931 Кыргыз Республикасынын Агартуу министрлиги (кредит)";
- "41 Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлиги" кодунда тиешелүү ведомстволук классификациялар төмөнкүдөй

"41610 Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигине караштуу Ветеринария, мал чарбасын өнүктүрүү, жайыт жана тоют кызматы (аппарат)";

"41620 Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлигине караштуу Ветеринария, мал чарбасын өнүктүрүү, жайыт жана тоют кызматы (ведомстволук мекемелер)";

"64 Кыргыз Республикасынын Дин иштер боюнча мамлекеттик комиссиясы" кодунда ведомстволук классификациялар төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

- "64 Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Дин иштери жана этностор аралык мамилелер боюнча улуттук агенттик";
- "64110 Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Дин иштери жана этностор аралык мамилелер боюнча улуттук агенттик (аппарат)";
- "64220 Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Дин иштери жана этностор аралык мамилелер боюнча улуттук агенттиктин алдындагы Диний жана этностор аралык кырдаалды изилдөө борбору";

"16 Кыргыз Республикасынын Жогорку соту" кодунда ведомстволук классификацияда "16330 Кыргыз Республикасынын Жогорку сотуна караштуу Сот департаментине караштуу "Адилет сот" маалыматтык технология боюнча мекемеси" алып салынсын;

"35 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Интеллектуалдык менчик жана инновациялар мамлекеттик агенттиги" коду бардык ведомстволук классификациялар менен алып салынсын;

"38 Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлиги" кодунан "38130 Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигине караштуу "Социалдык коргоону санариптештирүү борбору" ведомстволук классификациясы алып салынсын;

"52 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Транспорт каражаттарын жана айдоочулук курамды каттоо боюнча мамлекеттик агенттик" коду бардык ведомстволук классификациялар менен алып салынсын;

"56 Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Этил спиртин, алкоголдук продукцияларды өндүрүүнү жана жүгүртүүнү контролдоо боюнча мамлекеттик агенттик" коду бардык ведомстволук классификациялар менен алып салынсын;

"77 Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Улуттук аттестациялык комиссиясы" коду ведомстволук классификациялар менен алып салынсын.

2. Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Борбордук казыналыгы:

1) ушул буйрук катталган күндөн тартып үч жумуш күндүн ичинде "Эркин-Тоо" гезитине жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин расмий сайтында жарыялаcын;

2) ушул буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып үч жумуш күндүн ичинде көчүрмөлөрүн Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жиберсин;

3) ушул буйрук күчүнө кирген күндөн тартып үч жумуш күндүн ичинде буйруктун көчүрмөсүн Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына жиберсин.

3. Ушул буйрук расмий жарыяланууга тийиш жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан "Төлөм жүгүртүүнүн мамлекеттик классификатору" бекитилгенден кийин 2026-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирет.

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына өзүнүн чечимдерин ушул буйрукка ылайык келтирүү сунушталсын.

5. Иш кагаздарын жүргүзүү жана аткарууну контролдоо бөлүмү ушул буйрукту Министрликтин түзүмдүк, ведомстволук жана аймактык бөлүмдөрүнө билдирсин.

6. Бул буйруктун аткарылышын контролдоо министрдин орун басары - Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Борбордук казыналыгынын директору У.М. Аманбаевге жүктөлсүн.

Министр **А.БАКЕТАЕВ**

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-декабры, №245-Б

ПРИКАЗ

МИНИСТЕРСТВА ФИНАНСОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

«О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ФИНАНСОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ «ОБ УТВЕРЖДЕНИИ БЮДЖЕТНОЙ КЛАССИФИКАЦИИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ» ОТ 27 СЕНТЯБРЯ 2023 ГОДА №5-П»

В соответствии с постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики «О делегировании отдельных нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республики государственным органам и исполнительным органам местного самоуправления» от 3 марта 2023 года №115, **приказываю:**

1. Внести в приказ Министерства финансов Кыргызской Республики «Об утверждении Бюджетной классификации Кыргызской Республики» от 27 сентября 2023 года №5-П следующие изменения:

в Бюджетную классификацию Кыргызской Республики, утвержденную вышеуказанным приказом:

1) в главе «1. Классификация доходов» внести следующие изменения:

- категории «11 Налоговые доходы», группу «115 Налоги на международную торговлю и внешние операции»:

- дополнить элементом «11511100 Таможенная пошлина в отношении товаров в электронной торговле»;

- исключить элемент «11513100 Сборы с иностранных автоперевозчиков»;

- категорию «14 Неналоговые доходы»:

- в подгруппе «1415 Арендная плата и сборы за разработку и использование ресурсов»:

- в элементе «14151200 Сбор за удержание лицензии на право пользования недрами» после слова «недрами» дополнить словами «в местный бюджет»;

- дополнить элементом «14151300 Сбор за удержание лицензии на право пользования недрами в республиканский бюджет»;

- из подгруппы «1423 Поступления от оказания платных услуг»:

- исключить элемент «14232700 Плата за показ театральных постановок»;

- исключить статью «14239 Прочие поступления» со всеми элементами;

- в подгруппе «1424 Поступления средств от иной деятельности» в элементе «14243300 Поступления за проживание в общежитиях» после слова «общежитиях» дополнить словами «и домах офицерского состава»;

2) в «Указании по применению классификация доходов»:

- категорию «11 Налоговые доходы», группу «115 налоги на международную торговлю и внешние операции»:

- дополнить элементом «11511100 Учитываются средства таможенной пошлины в отношении товаров в электронной торговли, приобретенных физическими лицами, взимаемая в связи с их ввозом на таможенную территорию Евразийского экономического союза»;

- исключить элемент «11513100 Сборы с иностранных автоперевозчиков, где учитываются поступления сборов за перевозку грузов без специальных разрешений иностранными автоперевозчиками с территории Кыргызской Республики на территорию третьего государства или с территории третьего государства на территорию Кыргызской Республики»;

- категорию «14 Неналоговые доходы»:

- группу «141 Доходы от собственности и проценты»:

- в элементе «14151200 Учитываются сборы за удержание лицензий на право пользования недрами, с целью поиска и/или разведки, и/или разработки месторождений полезных ископаемых в Кыргызской Республике» после слова «Республике» дополнить словами «в местном бюджете»;

- дополнить элементом «14151300 Учитываются сборы за удержание лицензий на право пользования недрами, с целью поиска и/или разведки, и/или разработки месторождений полезных ископаемых в Кыргызской Республике в республиканском бюджете»;

- в группе «142 Доходы от продажи товаров и оказания услуг»:

- исключить элемент «14232700 Учитываются платежи за оказание показов театральных постановок, таких как: спектакль, балет, опера, цирковая программа, концертная программа и др»;

- исключить подгруппу «14239 Прочие поступления» со всеми входящими элементами;

- в подгрупе «1424 Учитываются поступления средств от иной деятельности» элемента «14243300 Учитываются денежные средства, полученные от студентов, сотрудников или иных лиц за проживание в общежитии, принадлежащем учебному заведению.» изложить в следующей редакции «14243300 Учитываются поступления за проживание в общежитиях, домах офицерского состава и покрытия расходов коммунального обслуживания, то есть денежные средства, полученные от студентов, сотрудников или иных лиц за проживание в общежитии, принадлежащем учебному заведению»;

3) в главе «2. Экономическая классификация расходов»:

- в группе «217 Использование товаров и услуг», подгруппу 22171 «Приобретение медикаментов и изделий медицинского назначения» дополнить элементами:

- «22171500 Приобретение ветеринарных лекарственных средств для противоэпизоотических мероприятий»;

- «22171600 Приобретение племенного материала»;

4) в «Указания по применению экономической классификации расходов»:

- в группе «217 Использование товаров и услуг», подгруппу «22171 Приобретение медикаментов и изделий медицинского назначения», дополнить элементами:

- «22171500 Расходы, связанные с приобретением ветеринарных препаратов, вакцин, диагностических средств и дезинфицирующих средств, используемых при проведении профилактических диагностических и ликвидационных ветеринарных мероприятий»,

- «22171600 Расходы, связанные с приобретением племенного (генетического) материала включая семенной материал, эмбрионы, племенных животных, а также иные биологические ресурсы, необходимые для воспроизводства, улучшения породных качеств и повышения продуктивности сельскохозяйственных животных»;

5) в главе «4. Функциональная классификация»:

- подгруппу «7017 Операции, связанные с государственным долгом и ценными бумагами» дополнить кодом «70173 Счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики»;

6) в «Указания по применению функциональной классификации»:

- подгруппу «7017 Операции, связанные с государственным долгом и ценными бумагами» дополнить кодом «70173 Счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики включает поступления средств со счета смягчения государственного долга Кыргызской Республики и перечисления средств на счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики».

7) в главе «5. Ведомственная классификация»:

- дополнить следующими кодами и наименованиями министерств/ ведомств:

- «15320 Государственный центр по регистрации транспортных средств и водительского состава при Управлении делами Президента Кыргызской Республики»;

- «19140 Служба судебных исполнителей при генеральной прокуратуре Кыргызской Республики»;

- «23320 Государственное учреждение «Е-Дипломат» при Министерстве иностранных дел»;

- «26860 Счет смягчения государственного долга Кыргызской Республики»;

- «31911 Министерство науки, высшего образования и инноваций Кыргызской Республики (софинансирование)»;

- «31921 Министерство науки, высшего образования и инноваций Кыргызской Республики (грант)»;

- «31931 Министерство науки, высшего образования и инноваций Кыргызской Республики (кредит)»;

- «41141 Департамент развития питьевого водоснабжения и водоотведения при Министерстве водных ресурсов, сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности Кыргызской Республики»;

- «41240 Управление капитального строительства объектов питьевого водоснабжения и водоотведения при Службе водных ресурсов при Министерстве водных ресурсов, сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности Кыргызской Республики»

- «41310 Служба ветеринарного и фитосанитарного надзора при Министерстве водных ресурсов, сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности Кыргызской Республики»;

- «61 Государственная налоговая служба при Кабинете Министров Кыргызской Республики»;

- «61110 Государственная налоговая служба при Кабинете Министров Кыргызской Республики (аппарат)»;

- «61120 Государственная налоговая служба при Кабинете Министров Кыргызской Республики (подведомственные учреждения)»;

- «61130 Государственное учреждение «Салык Сервис» при Государственной налоговой службе при Кабинете Министров Кыргызской Республики»;

- «62 Государственная таможенная служба при Кабинете Министров Кыргызской Республики (аппарат)»;

- «62110 Государственная таможенная служба при Кабинете Министров Кыргызской Республики (аппарат)»;

- «62120 Государственная таможенная служба при Кабинете Министров Кыргызской Республики (подведомственные учреждения)»;

- «78 Государственное учреждение «Секретариат Национального совета по развитию сферы виртуальных активов и блокчейн-технологий при Президенте Кыргызской Республики»;

- «78120 Государственное учреждение «Секретариат Национального совета по развитию сферы виртуальных активов и блокчейн-технологий при Президенте Кыргызской Республики (аппарат)»;

- код 34 «Министерство образования и науки Кыргызской Республики» со всеми ведомственными классификациями изложить в следующей редакции;

- «34 Министерство просвещения Кыргызской Республики;

- «34110 Министерство просвещения Кыргызской Республики (аппарат)»;

- «34121 Министерство просвещения Кыргызской Республики (подведомственные учреждения образования и культуры)»;

- «34141 Министерство просвещения Кыргызской Республики (подведомственные учреждения начального профессионального образования)»;

- «34911 Министерство просвещения Кыргызской Республики (софинансирование)»;

- «34921 Министерство просвещения Кыргызской Республики (грант)»;

- «34931 Министерство просвещения Кыргызской Республики (кредит)»;

- в коде «41 Министерство водных ресурсов, сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности Кыргызской Республики» изложить соответствующие ведомственные классификации в следующей редакции:

«41610 Служба ветеринарии, развития животноводства, пастбищ и кормов при Министерстве водных ресурсов, сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности Кыргызской Республики (аппарат)»;

«41620 Служба ветеринарии, развития животноводства, пастбищ и кормов при Министерстве водных ресурсов, сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности Кыргызской Республики (подведомственные учреждения)»;

- в коде «64 Государственная комиссия по делам религий Кыргызской Республики» изложить ведомственные классификации в следующей редакции:

«64 Национальное агентство по делам религий и межэтнических отношений при Президенте Кыргызской Республики»;

«64110 Национальное агентство по делам религий и межэтнических отношений при Президенте Кыргызской Республики (аппарат)»;

«64220 Центр исследования религиозной и межэтнических ситуации при Национальном агентстве по делам религий и межэтнических отношений при Президенте Кыргызской Республики»;

- в коде «16 Верховный суд Кыргызской Республики» исключить ведомственную классификацию «16330 Учреждение по информационным технологиям Адилет сот при Судебном департаменте при Верховном суде Кыргызской Республики»;

- код «35 Государственное агентство интеллектуальной собственности и инноваций при Кабинете Министров Кыргызской Республики» исключить со всеми ведомственными классификациями;

- из кода «38 Министерство труда, социального обеспечения и миграции Кыргызской Республики» исключить ведомственную классификацию «38130 Центр цифровизации социальной защиты при Министерстве труда, социального обеспечения и миграции Кыргызской Республики»;

- код «52 Государственное агентство по регистрации транспортных средств и водительского состава при Кабинете Министров Кыргызской Республики» исключить со всеми ведомственными классификациями;

- код «56 Государственное агентство по контролю за производством и оборотом этилового спирта, алкогольной продукции при Кабинете Министров Кыргызской Республики» исключить со всеми ведомственными классификациями;

- код «77 Национальная аттестационная комиссия при Президенте Кыргызской Республики» исключить со всеми ведомственными классификациями.

2. Центральному казначейству Министерства финансов Кыргызской Республики:

1) в течение трех рабочих дней со дня регистрации опубликовать настоящий приказ в газете «Эркин-Тоо» и на официальном сайте Министерства финансов Кыргызской Республики;

2) в течение трех рабочих дней со дня официального опубликования направить копии настоящего приказа в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики;

3) в течение трех рабочих дней со дня вступления в силу настоящего приказа направить копию приказа в Администрацию Президента Кыргызской Республики.

3. Настоящий приказ подлежит официальному опубликованию и вступает в силу после утверждения «Государственного классификатора платежного оборота» Национальным банком Кыргызской Республики с 1 января 2026 года.

4. Рекомендовать Национальному банку Кыргызской Республики привести свои решения в соответствие с настоящим приказом.

5. Отделу делопроизводства и контроля исполнения довести настоящий приказ до сведения структурных, подведомственных и территориальных подразделений Министерства.

6. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на заместителя министра - директора Центрального казначейства Министерства финансов Кыргызской Республики У.М. Аманбаева.

Министр А.БАКЕТАЕВ

г. Бишкек, 29 декабря 2025 года, №245-П

«КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖАРАНДЫК АВИАЦИЯСЫНЫН ОКУУ ЖАЙЛАРЫНА ТАПШЫРЫШКАН ЖАНА ОКУП ЖАТКАН ЖАРАНДАРДЫ ЖАНА АВИАЦИЯЛЫК ПЕРСОНАЛДЫ МЕДИЦИНАЛЫК КҮБӨЛӨНДҮРҮҮДӨН ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА КОЛДОНМОНУ БЕКИТҮҮ ЖӨНҮНДӨ»

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНЕ КАРАШТУУ ЖАРАНДЫК АВИАЦИЯ МАМЛЕКЕТТИК АГЕНТТИГИНИН

БУЙРУГУ

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-мартындагы №115 «Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндө» токтомуна ылайык, Эл аралык жарандык авиация уюмунун Стандарттары жана Сунушталган практикаларына шайкеш келтирүү максатында, жарандык авиациянын персоналын медициналык текшерүүдөн өткөрүүнүн тартибин жана мөөнөттүүлүгүн аныктоо максатында, Кыргыз Республикасынын Аба кодексинин 80-беренесине, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жарандык авиация мамлекеттик агенттигинин 2025-жылдын 18-мартындагы №01 буйругу менен бекитилген Кыргыз Республикасынын авиациялык эрежелери «КРАЭ-1. Авиациялык персоналга күбөлүктөрдү берүү» эрежелерине ылайык, **буйрук кылам:**

1. Кыргыз Республикасынын жарандык авиациясынын окуу жайларына тапшырышкан жана окуп жаткан жарандарды жана авиациялык персоналды медициналык күбөлөндүрүүдөн өткөрүү боюнча Колдонмо тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жарандык авиация мамлекеттик агенттигине:
- ушул буйрукту аткарууга кабыл алсын;
- күчүнө кирген күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде Кыргыз Республикасынын ченемдик-укуктук актыларынын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн ушул буйрукту мамлекеттик жана расмий тилдерде кагаз жана электрондук түрдө Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына маалымат үчүн жөнөтсүн;
- катталган күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде бул буйрук мамлекеттик жана расмий тилдерде «Эркин-Тоо» газетасына жарыялансын.

3. Кыргыз Республикасынын Транспорт жана жол министрлигине 2017-жылдын 8-ноябрындагы №3 «Кыргыз Республикасынын жарандык авиациясынын окуу жайларында окуган жана окууга тапшырып жаткан жактарды, борт коштоочуларды, борттук операторлорду, учуучу, диспетчердик курамды медициналык күбөлөндүрүү жөнүндө Жобону бекитүү тууралуу» буйругун күчүн жоготту деп табуу сунушталсын.

4. Бул буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып жети күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

5. Бул буйруктун аткарылышын көзөмөлдөө директордун орун басары К.Т. Төлөгөновго жүктөлсүн.

Директор **Д.БОСТОНОВ**

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-декабры, №12

*Буйруктун тиркемеси менен Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жарандык авиация мамлекеттик агенттигинин **www.caa.kg** сайтынан таанышa аласыздар.*

ПРИКАЗ

ГОСУДАРСТВЕННОГО АГЕНТСТВА ГРАЖДАНСКОЙ АВИАЦИИ ПРИ КАБИНЕТЕ МИНИСТРОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

«ОБ УТВЕРЖДЕНИИ РУКОВОДСТВА ПО МЕДИЦИНСКОМУ ОСВИДЕТЕЛЬСТВОВАНИЮ АВИАЦИОННОГО ПЕРСОНАЛА, ЛИЦ, ПОСТУПАЮЩИХ И ОБУЧАЮЩИХСЯ В УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ ГРАЖДАНСКОЙ АВИАЦИИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ»

В соответствии с постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики «О делегировании отдельных нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республики государственным органам и исполнительным органам местного самоуправления» от 3 марта 2023 года №115, а также в целях обеспечения единообразия со Стандартами и Рекомендуемой практикой Международной организации гражданской авиации, в целях установления порядка и периодичности медицинского освидетельствования авиационного персонала гражданской авиации Кыргызской Республики на основе статьи 80 Воздушного кодекса Кыргызской Республики и Авиационных правил Кыргызской Республики «АПКР-1. Выдача свидетельств авиационному персоналу», утвержденных приказом Государственного агентства гражданской авиации при Кабинете Министров Кыргызской Республики от 18 марта 2025 года №01, **приказываю:**

1. Утвердить прилагаемое Руководство по медицинскому освидетельствованию авиационного персонала, лиц, поступающих и обучающихся в учебных заведениях гражданской авиации Кыргызской Республики.

2. Государственному агентству гражданской авиации при Кабинете Министров Кыргызской Республики:
- принять настоящий приказ к исполнению;
- направить настоящий приказ на государственном и официальном языках на бумажном и электронном носителях в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики, а также в Администрацию Президента Кыргызской Республики для информации, в течение трех рабочих дней со дня вступления в силу;
- опубликовать настоящий приказ на государственном и официальном языках в газете «Эркин-Тоо» в течение трех рабочих дней со дня регистрации.

3. Рекомендовать Министерству транспорта и дорог Кыргызской Республики признать утратившим силу приказ №3 от 8 ноября 2017 года «Об утверждении Положения о медицинском освидетельствовании летного, диспетчерского состава, бортоператоров, бортпроводников, лиц, поступающих и обучающихся в учебных заведениях гражданской авиации Кыргызской Республики».

4. Настоящий приказ вступает в силу по истечении семи дней со дня его официального опубликования.

5. Контроль над исполнением настоящего приказа возложить на заместителя директора Төлөгөнова К.Т.

Директор **Д.БОСТОНОВ**

г. Бишкек, 29 декабря 2025 года, №12

*С приложением приказа можно ознакомиться на сайте Государственного агентства гражданской авиации при Кабинете Министров Кыргызской Республики **www.caa.kg***

С/О 323

“КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНЕ КАРАШТУУ ЖАШЫЛ ЭНЕРГЕТИКА ФОНДУ” МАМЛЕКЕТТИК МЕКЕМЕСИ

Энергиянын кайра жаралуучу булактары чөйрөсүндөгү объектилерди курууга жер тилкелерди өткөрүп берүү укугуна конкурс жарыялайт.

Лот №1: Күн электр станциясын (КЭС) курууу.
Жайгашкан жери: *Жалал-Абад облусу, Тогуз-Торо району, Каргалык а/а, Жетиген участогу, жалпы аянты 30 га (идент. номер 5-07-01-0012-0504);*

Лот №2: Күн электр станциясын (КЭС) курууу.
Жайгашкан жери: *Баткен облусу, Кадамжай району, Ак-Турпак айыл аймагы, Ак-Турпак айылы, жалпы аянты 761,1 га (идент. номери: 8-02-06-0020-0210);*

Лот №3: Күн электр станциясын (КЭС) курууу.
Жайгашкан жери: *Жалал-Абад облусу, Сузак району, жалпы аянты 6,92 га (идент. номери: 3-05-09-0013-0494);*

Лот №4: Кичи ГЭС курууу.
Жайгашкан жери: *Ош облусу, Кара-Кулжа району, Ой-Тал айыл өкмөтү, Сары-Бээ айылы, жалпы аянты 0,30 га (идент. номер: 5-03-02-0005-0589);*

Лот №5: Кичи ГЭС курууу.
Жайгашкан жери: *Ысык-Көл облусу, К.Ж.Жумаев атындагы Каракол токой чарбасы, жалпы аянты 13,48 га;*

Лот №6: Кичи ГЭС курууу.
Жайгашкан жери: *Ысык-Көл облусу, Жети-Өгүз токой чарбасы, Жергез токойчулугу, жалпы аянты 9,47 га;*

Лот №7: Кичи ГЭС курууу.
Жайгашкан жери: *Жалал-Абад облусу, Токтогул району, Токтогул токой чарбасы, жалпы аянты 0,79 га;*

Лот №8: Кичи ГЭС курууу.
Жайгашкан жери: *Ысык-Көл облусу, Ак-Суу району, жалпы аянты 11,9 га (идентификациялык номер: 2-01-19-0005-0060);*

Лот №9: Кичи ГЭС курууу.
Жайгашкан жери: *Баткен облусу, Кадамжай району аймагында жайгашкан Токой кызматына караштуу Үч-Коргон токой чарбасы, жалпы аянты 2,3 га.*

Конкурс **2026-жылдын 11-февралында саат 14.00дө Эркиндик бульвары, 56** дареги боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жашыл энергетика фондунун имаратында өтөт.

Конкурска катышууну каалагандар документтерин **2026-жылдын 9-февраль күнү саат 18.00гө чейин, Бишкек ш., Эркиндик бульвары, 56** дареги боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жашыл энергетика фондуна тапшыруу керек.

Конкурстун шарттары жөнүндө кеңири маалымат, конкурска катышуу үчүн керектүү документтердин тизмеси менен Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жашыл энергетика фондунан, мекеменин расмий сайтынан, социалдык тармактарындагы расмий баракчаларынан, ошондой эле **66-00-62, 66-00-63 телефон** номерлери аркылуу таанышса болот.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "ФОНД ЗЕЛЕНОЙ ЭНЕРГЕТИКИ ПРИ КАБИНЕТЕ МИНИСТРОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ"

Объявляет конкурс на право предоставления земельных участков для строительства объектов в сфере возобновляемых источников энергии.

Лот №1: Строительство солнечной электростанции (СЭС).
Местонахождение: *Джалал-Абадская область, Тогуз-Тороуский район, Каргалыкский айыл аймак, участок Жетиген, общая площадь 30 га (идент. номер: 5-07-01-0012-0504);*

Лот №2: Строительство солнечной электростанции (СЭС).
Местонахождение: *Баткенская область, Кадамжайский район, Ак-Турпакский айылный аймак, село Ак-Турпак, общая площадь - 761,1 га (идентификационный номер: 8-02-06-0020-0210);*

Лот №3: Строительство солнечной электростанции (СЭС).
Местонахождение: *Джалал-Абадская область, Сузакский район, общая площадь 6,92 га (идент. номер: 3-05-09-0013-0494);*

Лот №4: Строительство малой гидроэлектростанции (МГЭС).
Местонахождение: *Ошская область, Кара-Кулжинский район, Ой-Тал айылный округ, село Сары-Бээ, общая площадь 0,30 га (идент. номер: 5-03-02-0005-0589);*

Лот №5: Строительство малой гидроэлектростанции (МГЭС).
Местонахождение: *Иссык-Кульская область, Джети-Огузское лесное хозяйство имени К.Ж. Жумаева, общая площадь 13,48 га;*

Лот №6: Строительство малой гидроэлектростанции (МГЭС).
Местонахождение: *Иссык-Кульская область, Каракольское лесное хозяйство, Жергезское лесничество, общая площадь 9,47 га;*

Лот №7: Строительство малой гидроэлектростанции (МГЭС).
Местонахождение: *Джалал-Абадская область, Токтогульский район, Токтогулское лесное хозяйство, общая площадь 0,79 га;*

Лот №8: Строительство малой гидроэлектростанции (МГЭС).
Местонахождение: *Иссык-Кульская область, Ак-Суйский район, общая площадь 11,9 га (идент. номер: 2-01-19-0005-0060);*

Лот №9: Строительство малой гидроэлектростанции (МГЭС).
Местонахождение: *Баткенская область, Кадамжайский район, Уч-Коргонское лесное хозяйство, общая площадь 2,3 га.*

Конкурс состоится **11 февраля 2026 года в 14.00 ч.** в здании Фонда зеленой энергетики при Кабинете Министров Кыргызской Республики по адресу: **бульвар Эркиндик, 56.**

Желающие принять участие в конкурсе должны подать документы **до 18.00 ч. 9 февраля 2026 года,** по адресу: **г. Бишкек, бульвар Эркиндик, 56,** Фонд зеленой энергетики при Кабинете Министров Кыргызской Республики.

Подробную информацию об условиях конкурса, перечень документов, необходимых для участия в конкурсе, можно получить в Фонде зеленой энергетики при Кабинете Министров Кыргызской Республики, на официальных страницах учреждения в социальных сетях, а также **по телефонам: 66-00-62, 66-00-63.**

МАЙДА, БИРОК МААНИЛҮҮ

МҮЛК ТАКТОО ИШИ АЯКТАДЫ

Кыргызстан менен Тажикстандын ортосунда алмашылган аймактардагы кыймылсыз мүлктөрдү өткөрүп берүү иштери толугу менен жыйынтыкталды. Бул тууралуу Президенттин Баткен облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлчүлүгү билдирди. Маалыматка ылайык, эки өлкөнүн өкүлдөрү жолугушуп, айырбаштоочу айылдардагы кыймылсыз мүлктөрдү өткөрүп алуу жана өткөрүп берүү боюнча актыларга кол коюшту. Быйыл март айында кыргыз-тажик чек арасын толук тактаган макулдашууга кол коюлган. Учурда чек арага зым тартуу иштери жүрүп жатат.

11 АЙДА 3 МИЛЛИОН КИТЕП

Быйыл "Учкун" мамлекеттик басмаканасында өткөн жылдардагыдан 4,5 эсе көп окуу китеби басылды. Бул тууралуу "Учкун" ачык акционердик коомунун өндүрүш боюнча директору Кубат Бейшеев билдирди. "Бизде быйыл 11 айда 3 миллион 516 миң нуска окуу китеби басылды. Жыл аягына чейин дагы 606 миң 761 китеп даярдалат. Ошондо жалпы 4 миллион 122 миңди түзөт. Салыштыра келсек, 2023-жылы 738 миң, 2024-жылы 801 миң окуу китеби басылган. Өткөн жылдарга салыштырмалуу 4,5 эсе көп басылууда. Бул бир чети "Учкундун" өндүрүш мүмкүнчүлүгү күчөтүлгөнүнө, экинчи жагынан жаңы 12 жылдык окуу системасы кирип жатканына байланыштуу. Ошондой эле 2023-жылдары жаңы адистерди өзүбүз үйрөтүп, даярдаганбыз. Ушул нерсе да өз жемишин берүүдө. Бизде китеп басып чыгаруу менчик басмаканаларга караганда 2-3 эсе арзан. Анткени саны көп, сапат да жакшы, үчүнчүдөн, кагаздарды үч жылдан бери россиялык өндүрүүчүдөн өзүбүз түз алып келип жатабыз" деген Бейшеев ММКлардын бирине маек берип жатып.

Жазгүл КЕНЖЕТАЕВА

ОсОО «Строй дом. КГ»

Сообщает о начале размещения именных процентных облигаций четвертого выпуска

Количество облигаций: 100 000 экз.
Цена размещения: 1 000 сом
Доходность: 20% годовых
Дата государственной регистрации выпуска: 29 декабря 2025 года KG 0204229114
Дата начала размещения: 15 января 2026 года
Дата погашения: 15 января 2029 года

Ознакомиться с условиями публичного предложения и проспектом эмиссии, а также приобрести облигации можно через андеррайтера выпуска – **ОсОО ФК «СЕНТИ»**, лицензия ГосФиннадзор при Правительстве КР №172, 173 от 18.05.2018 года, по адресу: **пр. Чуй, 219 (9-й этаж).**

Телефоны: 61-00-25, 61-45-89, (0559)/(0700) 61-00-25
Более подробная информация: www.senti.kg

С/О 322

Урматтуу акционерлер!

"ТАК" ААК

2025-жылдын 26-декабрында Кара-Балта шаары, Жогорку өндүрүш аймагында "ТАК" ААКнын акционерлеринин кезексиз жалпы чогулушун өткөргөндүгүнүн жыйынтыгы жөнүндө кабарлайт:

Акционерлердин жалпы чогулушундагы күн тартиби боюнча кабыл алынган чечимдер:

1. Эсептөө комиссиясынын курамына Марченко Н.А., Балыков Р.А., Чечина А.С. бекитилсин.
Добуш берүүнүн жыйынтыгы: "макул" - чогулушка катышкан акциялардын 100%ы.
2. Кара-Балта шаарындагы жогорку өндүрүш аймагындагы көчөсү, 114/1 дарегинде жайгашкан "ТАК" ААКсына таандык өндүрүш базасын сатууга макулдук берүү жөнүндө.
Добуш берүүнүн жыйынтыгы: "макул" - коомдун акцияларынын жалпы санын - 87,94%ы.

Н-950

Уважаемые акционеры

ОАО «ТАК»

сообщает о результатах проведения внеочередного общего собрания акционеров, которое состоялось 26 декабря 2025 года по адресу: г.Кара-Балта, Верхняя промзона, ОАО «ТАК».

Принятые решения по повестке дня общего собрания акционеров:

1. Утвердить счетную комиссию в составе Марченко Н.А., Балыков Р.А., Чечина А.С.
Результаты голосования: За - 100% акций, принимающих участие в собрании.
2. Дать согласие на продажу производственной базы, принадлежащую ОАО «ТАК» по праву собственности и расположенную по адресу: г.Кара-Балта, ул.Верхняя промзона, 114/1.
Результаты голосования: За – 87,94% от общего количества акций общества.

Касимбеков Айбек Увалиевичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 29537643 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-952

«Тепличный» ААК

акционерлеринин кезексиз жалпы чогулушунда кабыл алынган чечимдери жөнүндө кабарлайт.

Акционерлердин кезексиз жалпы чогулушунун өткөрүлгөн жери: Бишкек шаары, Шабдан Баатыр проспекти, 68.
Өткөрүлгөн күнү – 2025-жылдын 29-декабры.
Кезексиз жалпы чогулуштун кворуму: 314 396 – 99,18%.

КҮН ТАРТИБИ:

1. Эсептөө комиссиясын шайлоо "макул" – 314 396 – 100%, каршы, калыс – жок.
2. 2025-жылдын 28-октябрында "Тепличный" ААКнын акционерлеринин кезексиз жалпы чогулушунда кабыл алынган "Акционердик коомду бөлүнүп чыгуу түрүндө кайра уюштуруу жөнүндөгү" (күн тартибиндеги 2-пункт) чечимди жокко чыгаруу жөнүндө.
"макул" – жок, каршы – жок, калыс – 99,18%.
3. Коомдун атын "БРК Групп" кылып өзгөртүү жөнүндө.
"макул" – 314 396 – 99,18%, каршы, калыс – жок.
4. Коомдун Уставдык капиталынын өлчөмүн көбөйтүү жөнүндө.
"макул" – 314 396 – 99,18%, каршы, калыс – жок.
5. Уставдык капиталдын өлчөмүн жана аталышын өзгөртүүгө байланыштуу коомду кайра каттоодон өткөрүү жөнүндө.
"макул" – 314 396 – 99,18%, каршы, калыс – жок.
6. "Тепличный" ААКнын Уставынын күчүн жоготту деп таануу жөнүндө.
"макул" – 314 396 – 99,18%, каршы, калыс – жок.
7. Коомдун Уставынын жаңы редакциясын бекитүү туурасында.
"макул" – 314 396 – 99,18%, каршы, калыс – жок.
8. Директорлор кеңешинин мүчөлөрүнүн ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу жөнүндө.
"макул" – 314 396 – 100%, каршы, калыс – жок.
9. Директорлор кеңешинин мүчөлөрүн шайлоо туурасында.
Джагишев Д.Д. "макул" – 314 396.
Асанакунов К.Т. "макул" – 314 396.
Джалгасынов К.Д. "макул" – 314 396.

ОАО «Тепличный»

сообщает о решениях, принятых на внеочередном общем собрании акционеров

Место проведения внеочередного общего собрания акционеров: г.Бишкек, пр.Шабдан Баатыра, 68.
Дата проведения – 29 декабря 2025 года.
Кворум внеочередного общего собрания: 314 396 – 99,18%.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Избрание счетной комиссии
За – 314 396 – 100%, против, воздержавшихся – нет.
2. Об отмене решения «О реорганизации Общества в форме выделения», принятого на внеочередном общем собрании акционеров ОАО «Тепличный» 28 октября 2025 года (вопрос 2 повестки дня).
За – нет, против – нет, воздержавшихся – 99,18%
3. Об изменении наименования Общества на ОАО «БРК Групп»
За – 314 396 – 99,18%, против, воздержавшихся – нет.
4. Об увеличении размера Уставного капитала общества
За – 314 396 – 99,18%, против, воздержавшихся – нет.
5. О перерегистрации Общества в связи с изменением наименования и размера Уставного капитала
За – 314 396 – 99,18%, против, воздержавшихся – нет.
6. О признании утратившим силу Устава ОАО «Тепличный»
За – 314 396 – 99,18%, против, воздержавшихся – нет.
7. Об утверждении Устава Общества в новой редакции
За – 314 396 – 99,18%, против, воздержавшихся – нет.
8. О досрочном прекращении полномочий членов Совета директоров
За – 314 396 – 100%, против, воздержавшихся – нет.
9. Об избрании членов Совета директоров.
За Джагишева Д.Д. – 314 396
За Асанакунова К.Т. – 314 396
За Джалгасынова К.Д. – 314 396

Таирова Садатка тиешелүү мурастоо күбөлүгү №290 (2019-жылы берилген, реестр №9 - 6107) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М.б.

В связи с утерей свидетельства о праве частной собственности на земельный участок №0082332 на имя Сардаровой Халии Айдарбековны считать недействительным.

Н-948

В связи с утерей свидетельства о праве частной собственности на земельный участок №0082334 на имя Сардаровой Халии Айдарбековны считать недействительным.

Н-949

Кожалиев Чынарбек Темирбековичке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №450750 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М.б.

Малгараев Артур Омурбековичке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы №936983 (04.09.2020-жылы берилген) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-951

Кулматова Алтынбу Баидовнага тиешелүү Панфилов районунун статистика бөлүмү тарабынан 28.01.2002-жылы берилген жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 22805046 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М.б.

ЖОГОЛДУ
УТЕРЯ

Батырханов Абдирайим Сатыбалдиевичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 28552824 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-945

Төрөканов Данияр Байжигитовичке тиешелүү прекурсорлорду кабыл алуу, сактоо жана иштетүү боюнча лицензиясы №00219, (берилген күнү 25.12.2018-ж.) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Д-05

Сатыбалдиев Алымбек Алмазбековичке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндө мамлекеттик акт сериясы Ч №718710 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Д-05

Абдыкулов Абыталы Мырзамыратовичке тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү идентификациялык коду 3-04-06-0007-0426 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Д-05

Турусбек уулу Калбайга тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндө мамлекеттик акт сериясы Ч №1181317, (берилген күнү 30.08.2023-ж.) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Д-05

Назарбекова Гүлжан Тургуналиевнага тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндө мамлекеттик акт сериясы Ч №1048059, идентификациялык коду 3-11-02-0001-1614 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Д-05

Өзгөн шаарынын тургуну Расулжон угли Азизиллого таандык жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №544382 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

П/П 851

Тулакова Гулнара Хомековнага тиешелүү мамлекетттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 32745115 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-947

Кулametов Али Турсынбаевичке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы №777410, №777411 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М.б.

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий гезити
ЭРКИН-ТОО

DOSCREDOBANK

«ДОС-КРЕДОБАНК» ААК

субординацияланган облигацияларды жайгаштырып баштоо жөнүндө маалымдайт

• **Баалуу кагаздын түрү:** пайыздык субординацияланган облигациялар
• **Облигацияларды чыгаруу формасы:** документсиз, эсептердеги жазуулар формасында
• **Ачык сунушка сунушталган, чыгарылуучу облигациялардын саны:** 200 000 (эки жүз миң) нуска
• **Облигациялардын номиналдык наркы:** 1 000 (бир миң) сом
• **Эмиссиянын көлөмү:** 200 000 000 (эки жүз миллион) сом
• **Облигацияларды жүгүртүү мөөнөтү:** облигацияларды жайгаштырып баштаган күндөн тартып 5 жыл 3 ай (63 ай)
• **Жайгаштыруу ыкмасы:** ачык сунуш
• **Облигациялардын кирешелүүлүгү:** жылдык 18%
• **Мамлекеттик каттоо датасы жана номери:** 2025-жылдын 24-декабрындагы KG 0202085815
• **Эмиссиянын проспектиси менен таанышуу орду жана тартиби:**

«Дос-Кредобанк» ААК
720000, Кыргыз Республикасы,
Бишкек ш., Чүй пр., 92, 6-кабат,
тел.: +996 (312) 98-69-89, 8686
www.dcb.kg

«СЕНТИ» финансылык компаниясы ЖЧК
720001, Кыргыз Республикасы,
Бишкек ш., Чүй пр., 219, 9-кабат,
тел.: +996 (312) 61-45-89,
моб.: +996 (559/700/774) 61-00-25
e-mail: senti@senti.kg
www.senti.kg

ОАО «ДОС-КРЕДОБАНК»

информирует о начале размещения субординированных облигаций

• **Вид ценных бумаг:** процентные субординированные облигации
• **Форма выпуска облигаций:** бездокументарная, в форме записей на счетах
• **Количество выпускаемых облигаций, предлагаемых к публичному предложению:** 200 000 (двести тысяч) экземпляров
• **Номинальная стоимость облигации:** 1 000 (одна тысяча) сом
• **Объем эмиссии:** 200 000 000 (двести миллионов) сом
• **Срок обращения облигаций:** 5 лет 3 месяца (63 месяца) с даты начала размещения облигаций
• **Способ размещения:** публичное предложение
• **Доходность облигаций:** 18% годовых
• **Дата и номер государственной регистрации:** KG 0202085815 от 24 декабря 2025 года
• **Место и порядок ознакомления с проспектом эмиссии:**

ОАО «Дос-Кредобанк»
720000, Кыргызская Республика,
г. Бишкек, пр. Чуй, 92, 6 этаж,
тел.: +996 (312) 98-69-89, 8686
www.dcb.kg

ОсОО Финансовая компания «СЕНТИ»
720001, Кыргызская Республика,
г. Бишкек, пр. Чуй, 219, 9 этаж,
тел.: +996 (312) 61-45-89,
моб.: +996 (559/700/774) 61-00-25
e-mail: senti@senti.kg
www.senti.kg

Начисленные и (или) выплачиваемые (выплаченные) доходы по ценным бумагам эмитента

ОАО «МФК «АБН»

объявляет о выплате доходов за десятый процентный период по именным процентным облигациям по шестому траншу четвертого выпуска (KG 0204211518). Объявленная дата выплаты с 3 января 2026 года.

С учетом выходных дней фактическая дата выплаты доходов будет осуществляться с 12 января 2026 года.

- Номинальная стоимость облигации – **5 000 сом**
- Размер дохода на одну облигацию (4 выпуск) – **19% годовых**

Список владельцев облигаций, имеющих право на получение процентного дохода, определяется на дату **31 декабря 2025 г.**
Форма выплаты – **денежные средства.**
Выплата процентов будет осуществляться путем перечисления денежных средств на банковский счет держателя облигаций, согласно поданного им заявления, либо в офисе ОАО «МФК «АБН» по адресу: **г. Бишкек, ул. Юсупа Абдрахманова, 136.**

Справочная информация по тел.: 51-11-51 или 2810; www.abn.kg

Четвертый выпуск облигаций ОАО «МФК «АБН» зарегистрирован Службой регулирования и надзора за финансовым рынком при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики 11 января 2023 г. (KG 0204211518).

Начисленные и (или) выплачиваемые (выплаченные) доходы по ценным бумагам эмитента

ОАО «МФК «АБН»

объявляет о выплате доходов за третий процентный период по именным процентным облигациям по третьему траншу пятого выпуска (KG 0205211517). Выплата доходов, будет осуществляться с 7 января 2026 года.

С учетом выходных дней фактическая дата выплаты доходов будет осуществляться с 12 января 2026 года.

- Номинальная стоимость облигации – **5 000 сом**
- Размер дохода на одну облигацию (5 выпуск) – **18%**

Список владельцев облигаций, имеющих право на получение процентного дохода, определяется на дату **4 января 2026 г.**
Форма выплаты – **денежные средства.**
Выплата процентов будет осуществляться путем перечисления денежных средств на банковский счет держателя облигаций, согласно поданного им заявления, либо в офисе ОАО «МФК «АБН» по адресу: **г. Бишкек, ул. Юсупа Абдрахманова, 136.**

Справочная информация по тел.: 51-11-51 или 2810; www.abn.kg

Пятый выпуск облигаций ОАО «МФК «АБН» зарегистрирован Службой регулирования и надзора за финансовым рынком при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики 19 августа 2024 г. (KG 0205211517).

ЖОГОЛДУ
УТЕРЯ

Өзгөн районунун тургуну Жунусалиева Перизат Каныбековнага тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 29708866 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
П/П 031

Өзгөн районунун тургуну Таштанбеков Муратбек Ысмановичке таандык мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 31779129 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
П/П 547

Аматов Адешке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №675578 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
П/П 083

В связи с утерей гос. акта о праве частной собственности на земельный участок №0025424 на имя Бердикулова Александра Александровича считать недействительным.
М.б.

Жумабаева Анарга тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам. актысы Ч №220651 (28.08.2009-ж.б.) жана жер үлүшүнөн пайдалануута укук берүүчү күбөлүгү №0083708 (04.06.2013-жылы берилген) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
М.б.

Общество с ограниченной ответственностью «Стар Шина»

сообщает, что с 9 января 2026 года производит выплаты доходов по именным процентным облигациям второго выпуска при частной эмиссии (Выпуск облигаций внесен в Единый государственный реестр ценных бумаг Кыргызской Республики 25 декабря 2024 года Службой регулирования и надзора за финансовым рынком при Министерстве экономики и коммерции).

Выплата доходов по именным процентным облигациям будет осуществляться в период с 9 января 2026 г. по 23 января 2026 г.

- Размер дохода на одну ценную бумагу - **16% годовых;**
- Дата, по состоянию на которую определяется список владельцев ценных бумаг, имеющих право на получение дохода по ценным бумагам: **6 января 2026 г.;**
- Номинальная стоимость облигации - **5 000 сом;**
- Выплата процентов будет осуществляться денежными средствами в офисе Финансовой компании «СЕНТИ», адрес: **г. Бишкек, пр. Чуй, 219, 9 этаж,** а также путем перечисления денежных средств на банковский счет держателя облигаций.

Получить дополнительную информацию Вы можете по телефону +996 (559) 610-025.
С/О 320

Айталиева Айжан Кенжебековнага тиешелүү диплому сериясы ТБ №220193933 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
М.б.

Касымбекова Сонияга тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №456820 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.
Н-946

Банкротко учураган «Карабалта тоо-кен комбинаты» ААКсынын атайын администратору (мындан ары КТКК)

«КТКК» ААКнын кредиторлорунун жалпы чогулушун 2026-жылдын 23-январында жергиликтүү убакыт боюнча саат 11.00дө боло турган Кыргыз Республикасы, Чүй облусу, Жайыл районундагы Кара-Балта шаары, Т.Кожомбердиев көчөсүндөгү түштүк өнөр жай аймагы дарегинде өткөрүүгө чакырат.

КҮН ТАРТИБИ:

1. 31.12.2025-жылга карата "КТКК" ААКнын кредиторлорунун реестрин бекитүү.
2. 01.01.2026-жылдан баштап "КТКК" ААКнын атайын администраторунун чыгымдарынын (чыгашаларынын) сметасын бекитүү.
3. "КТКК" ААКнын атайын администраторунун 2025-жылдын 4-кварталындагы "КТКК" ААКда атайын администрациялоо жол-жобосун жүргүзүү боюнча аткарылган иштер боюнча отчетун бекитүү.
4. Ар түрдүү маселелер.

Чогулуштун катышуучуларында өздүгүн тастыктаган документи болууга тийиш.
Кредиторлордун өкүлдөрүнүн жанында алардын ыйгарым укуктарын ырастоочу тийиштүү түрдө таризделген документ, ошондой инсандыгын ырастоочу документи болууга тийиш.
"КТКК" ААКнын кредиторлорунун чогулушуна добуш берүү укугу менен катышуу үчүн "КТКК" ААКсынын кредиторлору, кредиторлордун чогулушу башталганга чейин кеминде жети календардык күн калганга чейин "КТКК" ААКнын атайын администраторуна өздөрүнүн талаптарын (талаптарды) берүүгө милдеттүү.
Добуш берүүчү кредиторлордун чогулушуна катышуу үчүн жана добуш берүү максатында күрөө менен камсыздалган кредитор күрөөнүн наркын баалоого (баалоо наркын) жана бул тууралуу кредиторлордун чогулушуна жарыялоого милдеттүү.

Бардык суроолоруңуз боюнча төмөндөгү телефондорго кайрылыңыздар: (0550) 53-00-02, (0555) 16-82-69.

Специальный администратор ОАО «Карабалтинский горнорудный комбинат» - банкрот (далее ОАО КГРК)

созывает очередное общее собрание кредиторов ОАО КГРК, которое состоится 23 января 2026 года в 11.00 часов местного времени по адресу: Кыргызская Республика, Чуйская область, Жайылский район, г.Кара-Балта, ул. Т. Кожомбердиева, южная промзона.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Утверждение реестра кредиторов ОАО КГРК на 31.12.2025 года.
2. Утверждение сметы расходов (затраты) спецадминистратора ОАО КГРК с 01.01.2026 года.
3. Утверждение отчета специального администратора ОАО КГРК о проделанной работе по проведению процедуры специального администрирования в ОАО КГРК за 4 квартал 2025 года.
4. Разное.

Участникам собрания необходимо иметь при себе документ удостоверения личности. Представителям кредиторов необходимо иметь при себе надлежащим образом оформленный документ, подтверждающий их полномочия, а также документ удостоверения личности.
Для участия на собрании кредиторов ОАО КГРК с правом голоса кредиторы ОАО КГРК, не подавшие претензии, обязаны подать спецадминистратору ОАО КГРК свои требования (претензии) за семь календарных дней до начала собрания кредиторов.
Для участия на собрании кредиторов с правом голоса и в целях голосования обеспеченный залогом кредитор должен оценить стоимость предмета залога (оценочная стоимость) и объявить это на собрании кредиторов.

По всем вопросам повестки дня просим Вас обращаться по номеру: (0550) 53-00-02, (0555) 16-82-69.

Урматтуу акционерлер!

“ЦУМ АЙЧҮРӨК” ААК

2026-жылдын үчтүн айынын 21инде саат 11.00дө Бишкек шаары, Дордой-Плаза соода борборунда Ибраимов көчөсү, 115 а дарегиндеги 2-кабатынын 213-бөлмөсүндө акционерлердин кезексиз жалпы чогулушу боло тургандыгы жөнүндө маалымдайт. Чогулушка катышууга укугу бар акционерлердин тизмесин түзүү күнү – 2025-жылдын 26-декабры.

КҮН ТАРТИБИ:

1. Эсептөө комиссиясынын курамын бекитүү.
2. Ири бүтүм жасоо жөнүндөгү “ЦУМ АЙЧҮРӨК” ААКнын Директорлор кеңешинин чечимин колдоо тууралуу.

Каттоонун башталышы **2026-жылдын үчтүн айынын 21инде саат 10.00дө.**

Каттоо **саат 11.00дө** аяктайт.

Чогулушка акционерлер жеке өзүлөрү же болбосо КРнын мыйзамдарынын талаптарына ылайык таризделген ишеним каты аркылуу өкүлү катышса болот.

Чогулуштун материалдары менен коомдун катчысынан төмөндөгү даректен таанышууга болот: **Бишкек шаары, Чүй проспектиси, 155, “ЦУМ “АЙЧҮРӨК” ААК, 604-бөлмө.**

Маалымат алуу телефондору: 90-99-40.

“Акционердик коомдор жөнүндөгү” мыйзамдын 69-беренесине ылайык, акцияларды кайра сатып алууну талап кылуу укугу пайда болгон учурда, ал көрсөтүлгөн күндөн тартып 30 күндүн ичинде жазуу жүзүндөгү суроо-талапка ылайык - **51 сом** баада жүзөгө ашырылат.

Уважаемые акционеры!

ОАО «ЦУМ «АЙЧУРЕК»

уведомляет о проведении внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится 21 января 2026 г. в 11.00 часов по адресу: г.Бишкек, Дордой-Плаза, бизнес-центр, ул.Ибраимова, 115а, 2 эт., 213 каб. День составления списка акционеров, имеющих право на участие в собрании – 26 декабря 2025 г.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Утверждение состава счетной комиссии.
2. Об одобрении решения СД ОАО “ЦУМ “Айчурек” о совершении крупной сделки.

Начало регистрации – **в 10.00 ч. 21 января 2026 г.**

Окончание регистрации - **в 11.00 ч.**

Участвовать в работе собрания акционеры могут лично или через уполномоченного представителя по доверенности, оформленной в соответствии с требованиями законодательства КР.

С материалами собрания можно ознакомиться у секретаря Общества по адресу: **г.Бишкек, пр.Чуй, 155, ОАО «ЦУМ «Айчурек» в каб.604.**

Справки по телефонам: 90-99-40.

Согласно ст. 69 Закона “Об акционерных обществах”, в случае возникновения права требования выкупа акций, осуществляется согласно письменного требования в течении 30 дней с момента предъявления – **по цене 51 сом.**

В АЛТЫНЕ!
ЮВЕЛИРНЫЙ ХОЛДИНГ

РОЗЫГРЫШ!

Победители розыгрыша 01.12.2025-22.12.2025

№	ФИО победителя	Наименование приза
1.	Джазиева Айжамал Паншаровна	Слиток, 999
2.	Жаныбеков Азамат Замирбекович	Монета, 925
3.	Солтокулова Динара Кубатбекоана	Монета, 925
4.	Дорохин Сергей Сергеевич	Серьги, 925
5.	Жайбышева Амина Руминовна	Серьги, 925
6.	Алексейкин	Кольцо, 925
7.	Суранчиева Асель Нурмаханметовна	Серьги, 925
8.	Кобонов	Подвеска, 925
9.	Тимурлан Бактыбек уулу	Кольцо, 925
10.	Манжула Полина Николаевна	Браслет, 925

ЮВЕЛИРНЫЙ ХОЛДИНГ АЛТЫН ОТ ВСЕЙ ДУШИ ПОЗДРАВЛЯЕТ ПОБЕДИТЕЛЕЙ РОЗЫГРЫША!

“ДОСТУК” Мейманканасы” ААК

/КР, Бишкек шаары, М.Фрунзе көчөсү, 429 “Б”/

«Достук» Мейманканасы» ААК өзүнүн акционери –

Кыргызстан профсоюздар федерациясына

2025-жылдын 25-декабрынан тартып 2026-жылдын 30-апрелине чейинки мөөнөткө Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын негизги ченемине ылайык, жылдык 11 (он бир) пайыз менен 2 (эки) миллион сом өлчөмүндө насыя берди.

Коомдун калган акционерлери 2025-жылга дивиденд төлөнүп берилгенге чейин ушул сыяктуу шарттарда кыска мөөнөттүү насыя алууга укуктуу.

Бул чечимди кабыл алган ыйгарым укуктуу орган – “Достук” Мейманканасы” ААКнын Директорлор кеңеши. Жогорудагы бүтүм жасалган күн – **2025-жылдын 25-декабры.**

ОАО «Гостиница «ДОСТУК»

/КР, г. Бишкек, ул. М.Фрунзе, 429 «Б»/

ОАО «Гостиница «Достук» выдало заем акционеру –

Федерации профессиональных союзов Кыргызстана

в размере 2 (двух миллионов) сомов на срок с 25 декабря 2025 года по 30 апреля 2026 года под 11 (одиннадцать) процентов годовых согласно учетной ставке Национального Банка Кыргызской Республики.

Остальные акционеры Общества вправе получить краткосрочный заем на аналогичных условиях в период до выплаты дивидендов по итогам 2025 года.

Уполномоченный орган, принявший данное решение – **Совет директоров ОАО «Гостиница «Достук».** Дата, с которой произошла вышеуказанная сделка – **25 декабря 2025 года.**

«О!Банк» ААК

Ош ш., Алымбек Датка көч., үй 314 (батир 2, 3, 6, 7, 10), идентификациялык коду 5-11-03-0100-0004-01-013 болгон «О!Банк – Ош» филиалынын турак эмес жайын 24.12.2025-ж. Сатуу-сатып алуу келишиминин негизинде

Усенбаева Кундузкан Акматовнанын

(29.10.2025-ж. СӨМ 212011 тарабынан берилген ID 4661770 сериясындагы паспорту)

пайдасына сатып өткөрүү болуп өткөнүн билдирет.

ОАО «О!Банк»

уведомляет о состоявшейся реализации нежилого помещения филиала «О!Банк – Ош», расположенного по адресу: г. Ош, ул. Алымбек Датка, дом, 314 (кв. 2, 3, 6, 7, 10), идентификационный код 5-11-03-0100-0004-01-013, в пользу

Усенбаевой Кундузкан Акматовны,

(паспорт серии ID 4661770, выданный СОМ 212011 от 29.10.2025 года)

на основании Договора купли-продажи от 24 декабря 2025 года.

Эгембердиев Талантбек Бакировичке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №954024 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. М.б.

В связи с утерей гос. акта о праве частной собственности на земельный участок №4107923 (от 01.11.2007 г.) на имя Капарова Канатбека Абдылдаевича считать недействительным. М.б.

Лиров Лугман Мусаевичке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы Ч №408405 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. М.б.

Акматов Болот Берикбаевичке тиешелүү жер участогуна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мам.актысы №1125913 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. Н-943

Өзгөн районунун тургуну Мамасадыков Динмухамбет Анарбаевичке таандык райстаттан берилген жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 23056345 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын. П/П 215

ЭРКИН-ТОО

Гезит ээси: КР Министрлер Кабинети

Биздин реквизиттер: р/с №1280010019784103 БИК 128001 ОКПО 20108596 ИНН. 00107199210141 ЗАО Кыргызский-Инвестиционно-Кредитный Банк (КИКБ)

Башкы редактор
КАРБОСОВА
Жазгүл
Жузуповна

Кабылдама 62-38-75

Башкы редактордун 1-орун басары
КАЛЫКОВ Шекербек – 62-38-77

Башкы редактордун орун басары
РЫСПАЕВ Курманбек – 62-38-78

Жооптуу катчы
КУЛАТАЕВА Бактыгүл – 62-38-71

Бөлүмдөр:
Саясат, укук жана экономика бөлүмү – 66-22-27
Маданият, адабият жана спорт бөлүмү – 62-18-64
Жарнама жана аймактар менен иштөө бөлүмү – 62-19-06 факс
Уюлдук тел.: (0705) 11-75-87
(0773) 11-75-87
Веб-сайт – 62-38-71
Коммерциялык бөлүм – 62-18-66

"Нормативдик актылар" журналы – 62-38-71
Башкы эсепчи – 62-38-73
Компьютердик борбор – 62-38-74

АЙМАКТАР:
Баткен облусу (0772) 07-60-60
Жалал-Абад облусу (0772) 12-82-67
Талас облусу (0700) 90-62-61
Ысык-Көл облусу (0702) 87-98-79
Чолпон-Ата шаары (0500) 20-89-70
Токтогул шаары (0220) 70-71-32

Жарнамалар кыргыз, орус, англис тилдеринде берилет.

Жарнамалардын мазмунуна редакция жооп бербейт.
Мыйзамдар бир эле мезгилде кыргыз жана орус тилдеринде "Эркин-Тоо" гезитинде жарыяланып, ал расмий жарыялоо болуп эсептелет.
Автордун көз карашы редакциянын позициясын билдирбейт.

Биздин дарегибиз:
Бишкек шаары, 720040,
Абдумомунов көчөсү, 193.

erkintoo@mail.gov.kg

● Юстиция министрлигинен берилген катталуу күбөлүгү №592

Жумасына эки ирет: шейшемби, жума күндөрү чыгат.

Индекси: 68451

"Учкун" ААКнын басмаканасында басылды.
Буйрутма 631. Нускасы 5305
Басууга 29.12.2025-ж. саат 20.00дө берилди
Сатык келишим баада

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик расмий гезити
ЭРКИН-ТОО

КУТМАН КУРАК КУТ БОЛСУН!

Жыл тогошор маалында адамзаада алдыдагы күндөрдөн амандык менен жакшылыкты, тынчтылык менен барчылыкты үмүт кылат экен. Мына ошол жыл тосуп, жыл узаткан жышааналуу күндөрдө жарык дүйнөгө келген кыргыздын жылдызы жарык, ыймана ысык кызы – Сары-Өзөндүн керилген Кегетисинен чыгып, адам тарбиялоочу асыл кесипке аттанган Тамара Чыналиевна жөнүндө эки ооз куттук жазгыбыз келди.

Бир караганда кыргыздын кадимки карапайым кызы көрүнгөнү менен унчукпай улуу иштерди бүтүргөн, жупунулукту өнө боюна сиңирип, ички маданияты тышында чагылган, ар маселеге эле аралаша бербеген, дайыма өз дүйнөсү менен алек болуп жүргөн, тамашаны жылмаюу менен кабыл алган Тамара Чыналиевна – Улуттук университеттин философия жана мамлекеттик кызмат факультетин жакшы аяктагандан кийин, аспирантураны окуп, кыргыз дүйнө таанымындагы диний түшүнүктөрдүн орду боюнча кандидаттык диссертациясын жазып, ийгиликтүү коргогон.

Рахат Ачылова, Роза Отунбаева, Аида Балтабаева өңдүү кыргыздын философ кыздарынын ой жорумун омоктуу улантып, Улуттук университетте доценттик кызматты аткаруу менен миңдеген уланкыздарыбызга уюткулуу элибиздин уңгулуу жолундагы урунттуу ой учуктарын окутуп келди. Алардын ой жүгүртүүсүн өстүрүү менен, дүйнө таанымын кеңейтип, ааламдашуу алкагында инсан катары калыптануу этаптарынын пайдубалын түптөп, кышын кынаганга салымын кошту.

Маңдайы жарык каарманыбыз менен бирге иштешүү шыбагасы бизге да буюрган экен – өткөн жылы Котормо борборунун түзүмү өзгөрүлгөндө эксперттик кызматка келди. Евразия экономикалык бирлигинин документтерин кыргыз тилине которуу оңой иш эмес экенин дароо баамдап, «агартуу ишимди эле улантканым дурус окшойт» деп кетенчиктеди. Ошондо «мен баарын билем» деген текеберликтен кыйла алыс экенин байкадык. Бирок Тамара Чыналиевнага тең жашташ болгон Айнура айым ары өтүп айтып, бери өтүп ынандырып, кетип калса артынан телефон чалып атып акыры көндүрдү. Дүйнө ойчулдарынын эмгектерин иликтеп, дин менен кыргыздын байыркы түшүнүктөрүн изилдеп жүргөн адамга жаңы чөйрөнү өздөштүрүү кыйынга турган жок. Ишке ыкчам аралашты. Аралашмак турсун, алдыга озуп кетти. Юдахин аксакалдын орусча-кыргызча, кыргызча-орусча сөздүктөрүн колдонгон адамды көптөн бери көрө элек элем, Тамара айым ошол кенемтени толтуруп, Константин Кузьмич менен дайыма «кеңешип» турат.

Чыккан жашыңыз, ушул кутман курагыңыз — акылмандыктын, тажрыйбанын жана жетишкен ийгиликтердин бийик чеги. Өмүр жолуңузда топтогон билимиңиз менен тажрыйбаңыз ар дайым жакындарыңызга үлгү болуп, сый-урматка бөлөсүн. Ден соолугуңуз бекем, жакындарыңыз эсен, ийгиликтериңиз эчен болсун! Алдыңызда жакшы адамдар коштогон жаркын келечек менен берекелүү жылдар күтүп турсун. Ар бир күнүңүз кубанычка, ар бир кадамыңыз ийгиликке толо берсин!

КР Министрлер Кабинетинин Котормо борбору

КУТТУКТОО!

Сыйлык – сиздики, сыймык – биздики

Кыргыз Республикасынын маданиятына эмгек сиңирген ишмер Абдимухтар Абилов “Эркин-Тоо” мамлекеттик расмий гезитинде бир топ жылдардан бери журналисттик кесипти аркалоо менен бирге залкар жазуучубуз Чыңгыз Айтматовдун чыгармаларына кайрылып, адабий иликтөө жүргүзүп, басма сөз каражаттарына жарыялап келет. Эл жазуучунун 100 жылдыгына карата Айтматовдун чыгармаларына арналган макалаларынын топтомун китеп кылып чыгарууну көздөп жүрөт. Жакында Эл аралык Айтматов клубунун кеңеши Чыңгыз Айтматовдун чыгармачылыгындагы адеп-ахлактык идеяларды Кыргызстандын массалык маалымат каражаттары аркылуу окурмандарга жеткирүүгө, жазуучунун чыгармачылыгын кеңири пропагандалоого кошкон жемиштүү салымы үчүн КР маданиятынын мыкты кызматкери, гуманизмге умтулууга, кесиптик өнүгүүгө багыт берүүчү эмгектердин автору АБДИМУХТАР АБИЛОВго Эл аралык Айтматов клубунун ассоциациясынын президенти, академик Абдылдажан Акматалиев “Адабият, көркөм өнөр, маданият жана илим тармагындагы Эл аралык сыйлыгынын лауреаты” деген наам ыйгарып, атайын төш белги менен сыйлады.

Кесиптешибизге чыгармачылыктагы ийгиликтерди каалап, алдыга койгон максаттарына жете беришине тилектешпиз!

“Эркин-Тоо” гезитинин эмгек жамааты

Урматтуу мекендештерим, замандаштарым!

Сиздерди босогодо турган 2026-жаңы жылыңыздар менен чын жүрөктөн куттуктайм! Жаңы жыл баарыбызга ырыс коштогон бейпилдиктин, улуттук ынтымак-ырашкерликтин, жакшылыктын, молчулуктун жылы болсун! Мамлекет башчыбыз элибиздин жашоо-турмушун жакшыртып, күчтүү өлкөнү бекемдөөгө зор аракеттерди көрүүдө. Көп улуттуу кадырлуу калкыбызга биримдикти, жаратмандыкты, өнүгүүнү алып келген куттуу жыл болсун! Ар бир атуул Кыргыз мамлекети үчүн патриоттук дух менен намыстанып эмгектенсе, өлкөбүздүн социалдык-экономикалык абалы мындан ары да алдыга жылаарына ишенем.

Жаңы жылда көңүлдө түйгөн бардык ой-максатыңар ишке ашсын. Кыргыз элин ийгилик, оомат коштосун, жергебизге кут консун, жакшы турмуш жаратуу үчүн жасаган кадамдарыбыз арыбасын! Кыргызстан элинин жаркын келечеги жана өлкөнүн өсүп-өнүгүүсүнө багытталган ишиңиздерди ийгилик коштоп, үй-бүлөңүздөр менен бакубатчылыкта жашап, ден соолукта болуңуздар.

Эркин ТЕНТИШЕВ, Кыргыз Республикасынын Күрөш Федерациясынын Президенти

АЙМАКТАРДА

МИЛИЦИЯНЫН КАЙГУУЛ КЫЗМАТЫНА УНААЛАР ТАПШЫРЫЛДЫ

Бүгүн Ошто Милициянын кайгуул кызматы бөлүмүнө президенттин атынан "Changan" үлгүсүндөгү 5 кызматтык унаа берилди.

Мэриядан билдиришкендей, кызматтык унаалардын ачкычын мэр Жеңишбек Токторбаев тапшырды.

Мындан тышкары, быйыл шаар аймагына видеокөзөмөл камераларын орнотуу үчүн 5 млн сом акча каражаты бөлүнгөнү белгиленди.

Белгиленгендей, буга чейин да кайгуул кызматына 4 кызматтык унаа, башкармалыктын жетекчисине 1 унаа жана шаардагы милиция бөлүмдөрүнө 2 унаа тапшырылган.

ОБЛУС БАШЧЫСЫНЫН БЕЛЕКТЕРИ

Президенттин Баткен облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлү Айбек Шаменов облус аймагындагы ата-энесинен ажыраган балдарга жаңы жылдык белектерин тапшырды.

Өкүлчүлүктөн билдиришкендей, облус башчысы Баткен шаарындагы балдар менен жолугуп, алар менен чогуу жаңы жылдык жомок көрүп, балдарды келе жаткан жаңы жыл майрамдары менен куттуктады. Ошондой эле аларга чың ден соолук, бактылуу балалык жана кең келечек каалап, белектерин тапшырды. Айбек Шаменовдун белектери облус боюнча 150 балага жеткирилди.

АЙМАКТАРДАГЫ ШААРЛАРГА “ТУЛПАР” КАРТАСЫН КИРГИЗҮҮ ПЛАНДАЛУУДА

Балыкчы, Нарын жана Чүй облусунун шаарларындагы коомдук транспортко “Тулпар” картасын киргизүү пландалууда. Бул тууралуу “Тулпар” долбоорунун операциялык ишмердүүлүгү боюнча директору Бекжан Акматбеков “Кабар” маалымат агенттигинде өткөн жыйынында билдирди.

Анын айтымында, учурда Кара-Балта шаарындагы коомдук транспортко “Тулпар” картасын киргизүү боюнча сүйлөшүүлөр жүрүүдө.

“Өлкөдө “Тулпар” картасын коомдук транспортто колдонуу аймагын кеңейтүү пландалып жатат. Биз азыр бир канча шаарлардын тиешелүү өкүлдөрү менен сүйлөшүүлөрдү жүргүзүүдөбүз. Кийинки жылдан баштап бул иштер Балыкчы, Нарын шаары жана Чүй облусунун шаарларында башталышы мүмкүн. Учурда Кара-Балта шаарында “Тулпар” картасын киргизүү боюнча сүйлөшүүлөр натыйжалуу болсо, бул багыттагы иштер башталмакчы”,- деди Акматбеков.

Ошондой эле ал азыркы учурда Өзбекстандын Ташкент шаарында бул багыттагы өнөктөштөр менен интеграциялык иштер финалдык этапта экенин маалымдады.

“Менин оюмча кийинки жылы өнөктөштөр менен интеграция аяктаган соң, Ташкент жана Бишкек шаарларындагы коомдук транспорттордо жарандарда “Тулпар” картасын бирдей колдонуу мүмкүнчүлүгү жаралат”,- деди.

“Эркин-Тоо” пресс